

Република Северна Македонија

Министерство за информатичко
општество и администрација

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА АКЦИСКИОТ ПЛАН НА
СТРАТЕГИЈАТА ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА
АДМИНИСТРАЦИЈА 2018-2022

Мај 2019

РЕЗИМЕ.....	i
КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА	1
Општа цел: Ефективно, ефикасно и инклузивно креирани политики	1
Посебна цел 1.1: Зајакнато среднорочно и секторско планирање заради остварување на приоритетите на Владата	1
Посебна цел 1.2: Подобрен квалитет на политиките и законите и обезбедување на транспарентност и учество на засегнатите страни	5
Посебна цел 1.3: Зајакната ефикасност на процесите, структурите и контролните механизми за хоризонтална координација и следење на политиките, како и зајакната ефикасност на процесот на одлучување на ВРСМ.....	10
Посебна цел 1.4: Подобрен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање на квалитетни политики	15
ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	16
Општа цел: Стручна, професионална и департизирана администрација	16
Посебна цел 2.1: Деполитизација на администрацијата преку зајакната примена на начелата на заслуги (merit), еднакви можности и соодветна и правична застапеност, како и професионализација на високите раководни позиции (senior civil service)	16
Посебна цел 2.3: Воспоставен систем за професионален развој на службениците, спроведуван од Академијата за стручно усовршување на административни службеници	23
ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ	25
Општа цел: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите	25
Посебна цел 3.1: Развиена кохерентна институционална поставеност на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централната власт со јасно утврдени структури на отчетност.....	26
Посебна цел 3.2: Воспоставени ефективни и ефикасни механизми кои обезбедуваат отчетност во органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт	29
Посебна цел 3.3: Зајакнат интегритет на институциите	31
Посебна цел 3.4: Зајакната транспарентност на институциите и подобрување на комуникацијата	32
Посебна цел 3.5: Подобрена ефикасност на управните постапки и доследна примена на ЗОУП	37
ДАВАЊЕ УСЛУГИ И ИКТ ПОДДРШКА НА АДМИНИСТРАЦИЈАТА	42
Општа цел: Обезбедени услуги на брз, едноставен и лесно достапен начин	42
Посебна цел 4.1: Рационално инвестирање во развојот на дигиталната средина.....	42
Посебна цел 4.2: Зголемен квалитет и достапност до услугите	46
Посебна цел 4.3: Дигитална средина која дава пристап до и можност за користење на е-услуги	52
Предизвици и следни чекори	56
Листа на кратенки	57

ПРЕДГОВОР

Реформата на јавната администрација е една од основните заложби на Владата на Република Северна Македонија. Професионализацијата и департизацијата на вработените во администрацијата е обврска што државата ја има пред сите наши граѓани, како и во однос на Евроатлантската интеграција. Јавната администрација е огледало на Владата и првиот контакт што граѓаните го имаат со државата.

Оттука, една од првите активности кои како министер ги презедов заедно со тимот професионалци од Министерството за информатичко општество и администрација, беше подготовка на Стратегијата за реформа на јавната администрација (СРЈА) со Акциски план 2018-2022. Наша цел беше да создадеме документи кои нема да останат само на хартија, туку ќе се имплементираат и ќе ги дадат предвидените резултати и промени.

Во текот на првата година од имплементацијата на Акцискиот План работевме на поставување на основите за реформските активности. Завршивме повеќе документи и стратегии кои се основа за реформа на јавната администрација, направивме ревизија на постоечките и работевме на подготовка на нови закони за поставување на правната рамка за реформите. Поради недостаток од основни податоци, како и поради потребата од попрецизно мапирање на недостатоците и слабостите во областите кои ги опфаќа СРЈА, изработивме и нови анализи и истражувања. Во овој дел имавме голема помош и поддршка од граѓанскиот сектор, како и од меѓународната заедница.

Дигитализацијата на процесите и на услугите кои администрацијата ги нуди на граѓаните има централна улога во реформата на јавната администрација. Во тој контекст, во текот на првата година од спроведувањето на СРЈА обезбедивме правна и техничка основа за дигитализација на услугите. Целта по којашто се водиме е услугите да ги доближиме до граѓаните. Започнавме и со реализација на многу мерки, чиј што импакт граѓаните ќе го почувствуваат оваа година.

Иако Министерството за информатичко општество и администрација е координатор на процесот на реформата на јавната администрација, за успешна реализација и видливи резултати неопходна беше и останува вклученоста на голем број на институции, кои секојдневно работат на подобрување на процесот, за обезбедување подобри и поквалитетни услуги за граѓаните.

Првата година од имплементација на СРЈА ја искористивме за дефинирање на нашите цели, обезбедување на основа за нивна реализација и за почеток на голем број на сериозни операции за реорганизација на јавната администрација. Во тој процес, основна цел ни е градење на професионална, департизирана, ефикасна, модерна и ефективна јавна администрација. Тоа што следува во текот на оваа година е завршување на започнатите реформи и видливи резултати за подобар живот на сите граѓани.

Спремни сме да ги адресираме предизвиците со кои се соочивме и да продолжиме со имплементација на предвиденото.

Дамјан Манчевски

Министер за информатичко општество и администрација

РЕЗИМЕ

Клучни резултати по приоритетни области

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1

КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА

Поврзани се процесите на проценка на влијание на регулатива и оценка на спроведување на регулативата во еден целосно заокружен процес на креирање политики опфатени во новите документи

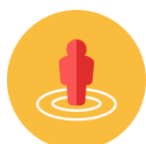
Зајакната соработката и координацијата меѓу Владата и Собранието, преку редовна подготовка и доставување на Законодавна агенда на ВРСМ до СРСМ

Бројот на нацрт Извештаи за проценка на влијание на регулатива кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата и транспарентноста на процесот расте за 20% во 2018 споредено со 2017

15
производи

6 индикатори
со остварени
таргет
вредности

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2

ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ

Воспоставена платформа на Мрежа за управување со човечки ресурси за континуирана поддршка за вработените во организациски единици за УЧР

Зголемена објективност во мерењето на учинокот на административните службеници

Намален процентот на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување од 2017 во 2018 година

Започнат процесот на професионализација на високата раководна служба

15
производи

2 индикатори
со остварени
таргет
вредности

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3

ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И

Извршено мапирање на сите институции со податоци за вид, статус, надлежности, во Каталогот на институции на Република Северна Македонија

Поставена основа за спроведување на хоризонталната функционална анализа и реорганизација на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт

Воведена нова Методологија за внатрешна реорганизација, оптимизација и унапредување на работата на институциите

158 податочни сета достапни на www.data.gov.mk

Воспоставена целосно функционална „Точка за информирање за ЗОУП“ во МИОА за поддршка на административните службеници при практична имплементација на ЗОУП

14
производи

4 индикатори
со остварени
таргет
вредности

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4

ДАВАЊЕ УСЛУГИ И ИКТ ПОДДРШКА НА АДМИНИСТРАЦИЈАТА

Основен Национален Совет за ИКТ и сајбер безбедност за рационално инвестирање во дигиталната трансформација

Подготвена и објавена законска рамка за: електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги; електронско управување и електронски услуги; Централен регистар на население

Каталогизирани услуги од над 80% од Законите во кои се пропишани услуги кои ги даваат институциите

Подготвена Сала и мрежна инфраструктура за потребите на Салата за јавни услуги – Скопје („Една точка за услуги“)

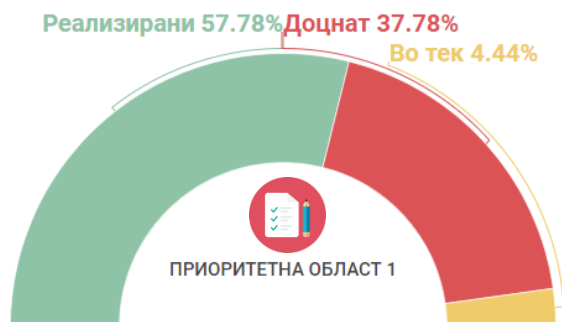
Развиени софтверски решенија за Централниот регистар на население и за порталот за е-услуги

22
производи

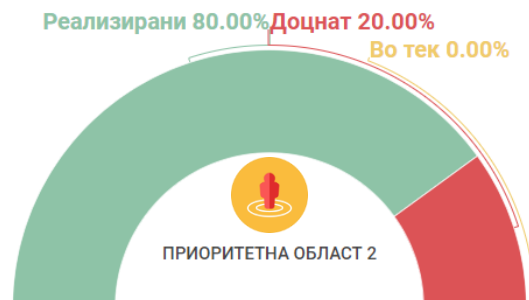
Измерен 1
индикатор,
останатите ќе се
мерат во
наредниот
период

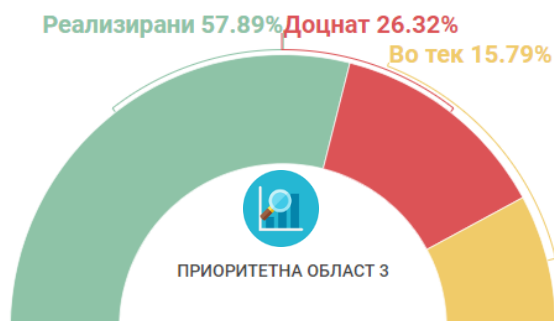
Имплементација на активности по приоритетна област

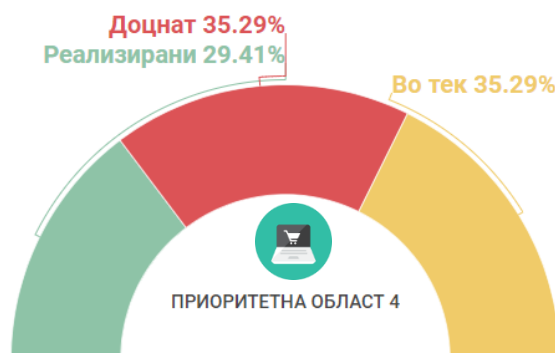
● Реализирани ● Доцнат ● Во тек

● Реализирани ● Доцнат ● Во тек

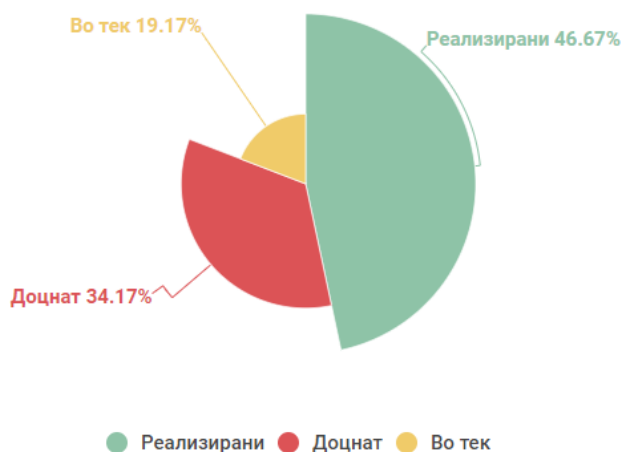
● Реализирани ● Доцнат ● Во тек

● Реализирани ● Доцнат ● Во тек

Приказ на степенот на имплементација на активности: агрегатно и по институции

	РЕАЛИЗИРАН И	ВО ТЕК	ДОЦНА Т
МИОА	30	17	23
МП	2	0	0
МТСП	0	1	0
МФ	0	0	3
МБРКОТ	0	0	1
ГС ВРСМ	23	0	9
СЕП	0	0	1
СЗ	1	0	0
КП ВРСМ	0	0	1
ДЗС	0	2	0
КЗПСИЈК	0	1	1
ИКТ Совет	0	2	1
Мрежа за УЧР	0	0	1

Општа цел: Ефективно, ефикасно и инклузивно креирани политики

Во текот на 2018 се работеше на унапредување на процесите и капацитетите на институциите за креирање на политики и координација, за воведување на предвидливи и одржливи политики во интерес на граѓаните.

Индикатор

% на инклузивно креирани политики усогласени со приоритетите и целите на долгорочните плански документи¹

Речиси половина од вкупниот број на доставени материјали, (разгледаните закони, подзаконски акти, стратегии и други документи) се усогласени со приоритетите и целите утврдени во четири-годишната програма за работа на ВРСМ и Одлуката за утврдување на стратешки приоритети на ВРСМ², но ефектот од новитетите во однос на планирањето на политиките не може да биде видлив непосредно по нивното донесување, па следствено се очекува процентот на инклузивно креирани политики усогласени со приоритетите и целите на долгорочните плански документи да се зголеμουва во следните години.

Посебна цел 1.1: Зајакнато среднорочно и секторско планирање заради остварување на приоритетите на Владата

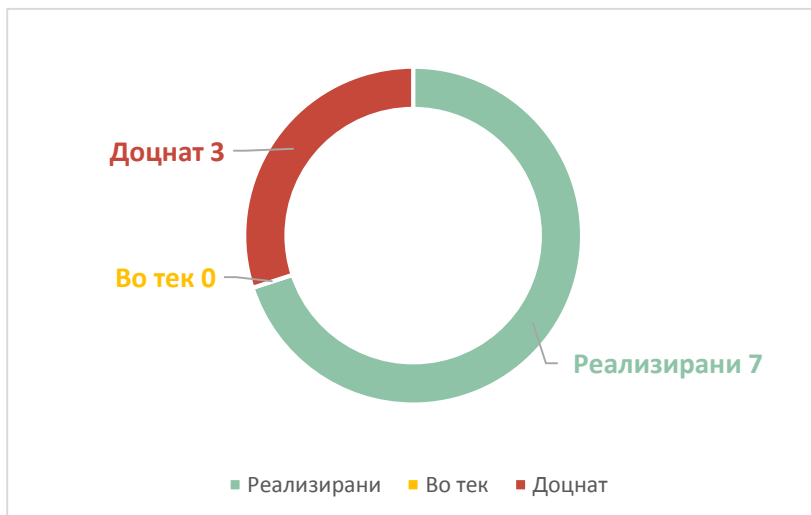
Се поставија основите за зајакнување на системот за планирање, односно обезбедување на усогласеност помеѓу долгорочното и среднорочното годишно планирање, но и за јакнење на капацитетите на институциите за среднорочно, секторско и годишно планирање.

Главниот предизвик при остварувањето на роковите предвидени во стратегијата се должи на фактот што активностите се надоврзуваат едни на други, но и зависат од реформи во други сектори.

¹ Бидејќи нема податоци за 2017 година кои би се зеле како основна вредност, не е зададена ниту таргет вредност за 2018 година.

² Овој процент е пресметан врз основа на бројот на материјалите разгледани на седница на ВРСМ, а кои биле предвидени во Програмата за работа на Владата за 2018 година. Бидејќи новата Влада започна со работа во средината на 2017 година, податоците за таа година не ја отсликуваат реалната состојба, па следствено и компарацијата со податокот за 2018 би била нецелосна. Токму затоа измерената вредност за 2018 ќе се земе за основна и врз основа на истата ќе биде предвидена таргет вредноста за 2019

График 1: Степен на реализација на активностите од ПЦ 1.1

Имено, донесувањето на упатство за елементи и структура на секторските стратегии, начин на следење на спроведувањето, оценувањето и известувањето (со придружните обрасци), како и соодветна Методологија зависат од новиот Закон за буџети, кој се очекува да има влијание врз елементите и структурата на секторските стратегии поради што и целосната реализација на

овие две активности доцни. Понатаму, подготвувањето на прирачник со опис на процесите, механизмите, координацијата, точките на поврзување за планските документи и секторските стратегии и нивната транспарентност треба да произлезе од упатството и методологијата.

Индикатор

степен на имплементација на клучните владини плански документи (во %)

За овој индикатор се уште не може да се приберат и анализираат податоци пред да се усвојат Упатство и методологија за стандардизирање на процесот на секторското планирање, со што би се постигнало и усогласување на долгорочното со среднорочното планирање. Основната вредност ќе биде измерена во 2019 година.

Мерка 1.1.1. Зајакнување на системот за планирање преку обезбедување на механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање

Појдовна основа за подобрување на системот на планирање беше спроведувањето на анализи за регулативата и праксата, по што се изготвија нацрт текстовите на Упатството и методологијата наведени во Посебна цел 1.1. Анализите укажаа дека не е потребна интервенција во Законот за Влада за регулирање на стратегиите како акт на Владата. Согласно мислењето на Секретаријатот за законодавство, овластување за донесување на плански документи, односно стратегии, кои се во врска со прашањата опфатени со Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на ВРСМ, е утврдено согласно Законот за Влада (член 6, односно член 8), како и истото соодветно да се препознае во главата Стратешко планирање и подготвување на Годишната Програма за работа на ВРСМ од Деловникот за работа на ВРСМ (членовите 27-а и 27-б).

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Како резултат од Анализата е создадена солидна база за креирање на соодветна регулатива и пракса по однос на планските документи во Република Северна Македонија;
- ✓ Добиени 17 главни препораки кои треба да се имаат предвид при креирањето на секторските стратегии на централно ниво во РСМ.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа на (1) регулативата и праксата во однос на планските документи во Република Северна Македонија преку примерок од усвоени стратегии во РСМ и најдобри практики од аспект на секторските стратегии;³ (2) примерок од 5 усвоени Стратегии во РСМ⁴ со цел зајакнување на системот за планирање преку обезбедување на механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање; и (3) Компаративна анализа и анализа на најдобри практики од аспект на секторските стратегии во Република Црна Гора, Република Србија, Република Хрватска, Република Косово, Република Албанија и Република Турција;
- ✓ Документ со препораки кои произлегуваат од погоре наведената Анализа;
- ✓ Нацрт-упатство за неопходните елементи и структура која треба да ја содржат секторските стратегии, начин на следење на спроведувањето, оценувањето и известувањето (со придружните обрасци);
- ✓ Нацрт - Методологија за стандардизирање на процесот на секторско планирање.

Индикатор

% на институции кои во подготвувањето, следењето и известувањето за планските документи ги користат насоките дадени во прирачниците

За овој индикатор се уште не може да се приберат и анализираат податоци пред да се усвојат Упатство и методологија за стандардизирање на процесот на секторското планирање. Основната вредност ќе биде измерена во 2019 година.

Мерка 1.1.2. Подобрување на процесите и капацитетите за среднорочно, секторско и годишно планирање во министерствата и другите органи на државната управа

По спроведувањето на анализа на интерните процеси, функциите и човечките ресурси за стратешко планирање во министерствата и другите органи на државната управа, ОДУ беа задолжени да преземат неопходни мерки и активности за воспоставување на соодветен организационен облик (сектор, одделение или формирање на постојана работна група) за стратешко планирање, имајќи ја во предвид Уредбата за начелата за внатрешна организација на органите на државната управа ("Службен весник на Република Северна

³ Види: http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/1_analiza_sek_str.pdf

⁴ Стратегија за реформа на јавната администрација со Акциски План 2018-2022, Национална стратегија за развој на културата во РСМ во периодот 2018-2022, Национална стратегија за мали и средни претпријатија (2018-2023), Стратегија за развој на полицијата (2016-2022) и Стратегијата за образованието за 2018-2025 година и Акциски план

Македонија бр.105/07“). Дополнително, се донесоа Упатства за подобрување на квалитетот на подготвувањето на стратешките планови на ОДУ, како и нивното квалитетно следење, евалуација и известувањето, а се спроведоа и специјализирани обуки за новините во процесот на стратешко планирање.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Врз основа на докази и податоци од спроведената анализа, поконкретно се определи начинот на постапување на министерствата и другите ОДУ во процесот на подготвување на стратешкиот план и Годишниот план за работа; ефикасно функционирање на системот за следење, оценување и известување и принципите на еднакви можности на жените и мажите и анализата на ризици кои влијаат врз остварувањето на приоритетите и целите;
- ✓ Се зајакнаа капацитетите за стратешко планирање на 198 административни службеници од ОДУ, согласно новините во процесот на стратешко планирање, следење и известување.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа на внатрешните процеси, функциите и човечките ресурси за стратешко планирање во министерствата и другите органи на државната управа со заклучни согледувања и препораки⁵;
- ✓ Упатство за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на подготвување на стратешкиот план и годишниот план за работа;
- ✓ Упатство за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на следење, оценување и известување за спроведувањето на стратешкиот план и годишниот план за работа;
- ✓ Подготвени се системски процедури во МТСП согласно Транзиција на системот за менаџмент со квалитет, согласно новите барања на стандардот ISO 9001:2015, во врска со стратешко планирање, секторско планирање, развојни програми, планирање на НПАА, ИПА2, подготвување на буџетот, годишно планирање и подготвување на годишни извештаи.

Индикатори

За оваа мерка се предвидени два индикатори, од кои за овој извештај може да се мери само еден.

- (1) Дел (во %) на министерства и други органи на државната управа кои доцнат во подготовката и усвојувањето на стратешките планови⁶

⁵ Види: http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/2_inrform.pdf

⁶ Бидејќи не постои основен податок за 2017 година, нема ни таргет вредност за 2018, па измерената вредност од 2018 ќе се земе за основна вредност во понатамошните извештаи.

Индикаторот покажува дека ОДУ генерално навремено ги изготвуваат и усвојуваат стратешките планови, но се очекува предвидените мерки во СРЈА во иднина да ридонесат кон уште поголемо намалување на овој процент.

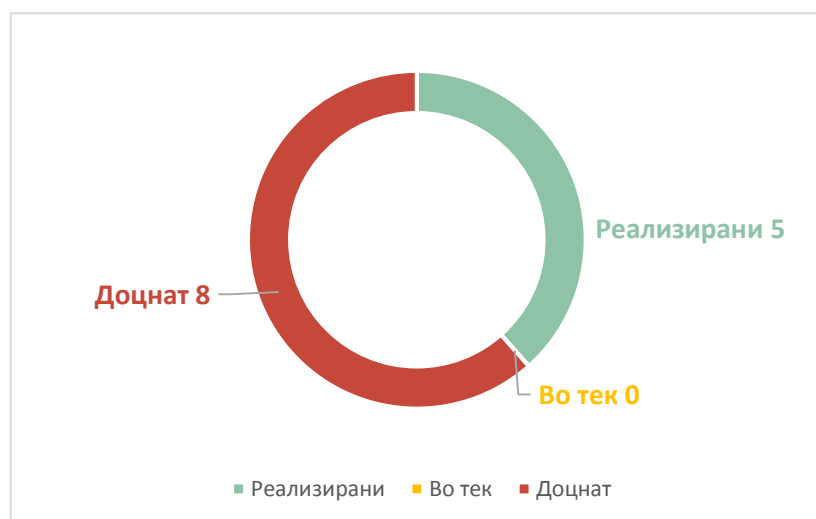
(2) Дел (во %) на секторски стратегии кои ги задоволуваат критериумите дефинирани во прописот донесен од ВРСМ

Овој индикатор ќе се мери по донесувањето на Упатството за неопходните елементи и структура која треба да ја содржат секторските стратегии, начинот на следење на спроведувањето, оценувањето и известувањето.

Посебна цел 1.2: Подобрен квалитет на политиките и законите и обезбедување на транспарентност и учество на засегнатите страни

Се започна со зајакнување на институционалните и административни капацитети за креирање на политики засновани на анализи, зајакнување на механизмите за координација и следење на политиките и законите, како и зајакнување на транспарентноста и учеството на засегнатите страни.

График 2: Степенот на реализација на активностите од ПЦ 1.2

И во рамки на оваа посебна цел постои предизвикот за навремена реализација кај дел од активностите поради нивната поврзаност со други активности. Во тој контекст, Прирачник/прирачници за спроведување на ex-ante и ex-post анализи при креирање на политики, усогласување на законодавството со ЕУ и при спроведување на фискална

анализа на политиките и закони, како и подготвувањето на програма за обука за ex-ante и ex-post анализи, односно анализа на Acquis, ќе бидат финализирани по донесување на предлог Деловникот за изменување и дополнување на Деловникот за работа на Владата. Понатаму, предлозите за зајакнување на вклученоста на засегнатите страни во процесот на креирање на политики ќе бидат усвоени од ВРСМ по финализирање на техничките аспекти и дефинирањето на новите улоги за управување со ЕНЕР.

Индикатор

% на закони кои се изменети и дополнети една година по усвојување од страна на ВРСМ⁷

Од 71 утврдени предлози на закони од страна на Владата во текот на 2017, 18 се изменети во наредната 2018 година (25,3 %). Дополнително, 2 предлози на закони се двапати изменети во 2017 година (2,8 %). Во 2018 година, од 138 предлози на закони утврдени од страна на Владата, 7 се двапати изменети во 2018 година (5 %), а % на закони изменети и дополнети една година по усвојувањето од страна на ВРСМ (2019 година) ќе се утврди во јануари 2020 година. Иако процентот на Закони изменети брзо по нивното усвојување не е голем, видлива е потребата подобрување на планирањето на политики.

Мерка 1.2.1. Унапредување на квалитетот на ПВР и на законодавниот процес

По спроведените анализи за начинот на спроведување на проценка на влијанието на регулативата (ПВР) и за можностите за поврзување со процесот на проценка на спроведувањето на регулативата (ОСР) се изготвија правни акти кои ја уредуваат материјата за ПВР и ОСР.

Во однос на јакнење на капацитетите на институциите за примена на номотехнички стандардизирани правила во текот на законодавната постапка, Секретаријатот за законодавство со поддршка на Националниот демократски институт (НДИ) спроведе обуки за претставници од ОДУ. Дополнително, со поддршка од нордиската програма УНОПС, СЕП во соработка со СЗ започна активности за ревидирање на прирачникот за транспонирање на законодавството на Европската унија во законодавството на Република Северна Македонија.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поедноставена е формата и содржината на Извештајот за ПВР (во работна верзија);
- ✓ Дефиниран е опфатот на процесот на ОСР (ex-post анализа), ефективни механизми за негово планирање и спроведување, како и институционална рамка за спроведување, координација и контрола на процесот;
- ✓ Поврзани се процесите на ПВР и ОСР во еден целосно заокружен процес на креирање политики опфатени во новите документи: Методологија, Упатство и Одлука за ПВР и ОСР (во работна верзија);
- ✓ Административните службеници имаат на располагање соодветен Прирачник за ПВР и ОСР во кој детално е разработено нивното спроведување;

⁷ Бидејќи не постои основен податок за 2017 година, нема ни таргет вредност за 2018, па измерената вредност од 2018 ќе се земе за основна вредност во понатамошните извештаи.

- ✓ Подобрено е знаењето на 90 административни службеници за подготовка на правните акти (закони и подзаконски акти) и за подготовка на материјалите кои ги разгледува и усвојува Владата на Република Северна Македонија.

Производи (Outputs):

- ✓ Извештај од анализа на начинот на спроведување на ПВР;
- ✓ Извештај со препораки за можностите за поврзување на процесот на ПВР со процесот на ОСР;
- ✓ Нацрт - Прирачник за ПВР и ОСР;
- ✓ Нацрт Програма за обука за ПВР и ОСР;
- ✓ Прирачник за номотехнички правила⁸.

Индикатор

% на нацрт Извештаи за ПВР кои ги исполнуваат минимум критериумите⁹ во однос на процедурата и транспарентноста на процесот на ПВР

Согласно податоците од Годишниот извештај за ПВР за 2018 година, 94 нацрт Извештаи за ПВР биле објавени на ЕНЕР од кои за 64 се исполнети минимум критериумите во однос на процедурата и транспарентноста во процесот на ПВР. Растот од над 20% на нацрт Извештаи за ПВР кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата и транспарентноста на процесот на ПВР во 2018 споредено со 2017 година се должи на зголеменото почитување на процедурата на ПВР од страна на министерствата како резултат на заложбите на Владата за поголема транспарентност, отчетност и вклучување на граѓанскиот и приватниот сектор во процесот на креирање политики.

Мерка 1.2.2. Воведување на механизми за градење на аналитичка основа

За добивање на основни податоци врз основа на кои ќе се зајакнат капацитетите за градење аналитичка основа во институциите, во текот на 2018 се утврдија Унифицирани образци за финансиско известување на јавни претпријатија, акционерски друштва и други ентитети; Унифицирани образци за подготовка на програма за работа и Унифицирани обрасци за подготовка на инвестициона програма.

Во рамки на ИПА проектот „Поддршка во дизајн на проекти и подготовка на тендерска документација на Годишната акциска програма 2017“, во секторот “Образование, вработување и социјална политика“ се подготви анализа за тековната состојба и потребите за надградба и поврзување на постојните бази на податоци во МТСП, МОН, АВРСМ и др. институции во овој сектор. Препораките се однесуваат на поврзување на базите на податоци преку платформата за интероперабилност на МИОА и интензивирање на

⁸ Види <http://sz.gov.mk/index.php>

⁹ Како минимум критериуми се земаат: навременото доставување на нацрт Извештај за ПВР до МИОА на мислење (по истекот на минималниот рок за консултации на ЕНЕР), доставувањето на Извештајот за ПВР до ГС и објавата на нацрт Извештај за ПВР на ЕНЕР.

размената на податоци. Потребата од поврзаност на базите на податоци (на МТСП, МОН и АВРСМ) е по однос на постигнување целосна функционалност и користење/анализа на внесените податоци на национално и локално ниво при креирање и следење на политиките и решавање по правата.

Во однос на дефинирањето на стандардизирани трошоци за работа на администрацијата (на пр. чинење на подготовка на закон, подготовка и спроведување на обуки, подготовка на прирачници и др.) со цел да се олесни подготвување на анализите за фискални влијанија од стратегиите, политиките и законите, се формираше работна група од надлежните институции која ќе започне со работа во 2019 година.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена е основата за понатамошна надградба и поврзување на постојните бази на податоци;
- ✓ Изготвени унифицирани обрасци кои ќе ја подобрат работата на институциите.

Производи (Outputs):

- ✓ Унифицирани обрасци за финансиско известување на ЈП, АД и други ентитети;
- ✓ Унифицирани обрасци за подготовка на програма за работа на ЈП, АД и други ентитети;
- ✓ Унифицирани обрасци за подготовка на инвестициона програма на ЈП, АД и други ентитети;
- ✓ Анализа за тековната состојба и потребите за надградба и поврзување на постојните бази на податоци во МТСП, МОН, АВРСМ и др. Институции.

Индикатор

% на органи на државна управа кај кои е започната имплементацијата на Системот за прибирање, обработка, чување и користење на податоците

За овој индикатор се уште нема податоци, бидејќи Системот за прибирање, обработка, чување и користење на податоците се заснова на погоре наведените обрасци кои се усвоија во декември 2018. Основната вредност ќе биде измерена во текот на 2019 година, кога институциите ќе започнат со примена на обрасците.

Мерка 1.2.4. Зголемување на вклученоста на засегнатите страни во процесот на креирање, спроведување, следење и оценување на политиките

Успешно се спроведе постапката за јавна набавка и во тек е имплементацијата на новата техничка надградба на ЕНЕР за подобрување на постоечките функционалности, со можност за поднесување на онлајн иницијативи и предлози од засегнатите страни и интеракција со министерствата.

За обезбедување доследна примена на одредбите од Деловникот за работа на Владата на РСМ кои предвидуваат МИОА да дава мислење за предлозите на закони кои подлежат на ПВР, на седниците на Генералниот колегиум се воведо точка пред преминување на дневен ред, во која на увид се сите материјали кои не се ставени во процедура поради неделовничка

извонредност (најчесто заради недостасување на мислења од надлежни ресори). Воспоставената пракса е по комплетирање на материјалите истите да се процесуираат во владина постапка, односно на дневен ред на Генералниот колегиум.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена е основата за воведување на електронско поднесување на иницијативи и предлози од засегнати страни на ЕНЕР, со што ќе се подобрат функционалностите на порталот;
- ✓ Развиен е модул за консултација на други акти и документи (политики, стратегии, акциски планови, стандарди, насоки и др.);
- ✓ Зајакната е контролата на ГС ВРСМ во однос на доследната примена на одредбите од Деловникот за работа на Владата на РСМ - укажувањата на МИОА се дел од Мислењето на Генералниот колегиум, односно Извештајот на основните комисии на Владата;
- ✓ Започнувањето на водење евиденција во однос на доставувањето на ПВР извештаи и мислења на МИОА по истите од страна на ГС ВРСМ резултира со зголемен број на предлози на закони доставени за разгледување од страна на Владата (94 предлози на закони содржат Извештај за ПВР, или 86% од вкупно доставени предлози на закони).

Производи (Outputs):

- ✓ Нацрт – Информација за модернизација на единствениот национален електронски регистар на прописи – ЕНЕР и воведување на нови форми за вклучување во процесот на креирање на политики;
- ✓ Воспоставена е тест околина на cloud за новото портално решение на ЕНЕР со нов дизајн;
- ✓ Извршена интеграција на содржините и функционалностите од порталот е-демократија на тест верзијата на порталот ЕНЕР.

Индикатори

% на нацрт Извештаи за ПВР и нацрт закони објавени на ЕНЕР за кои е запазена процедурата за навремено објавување

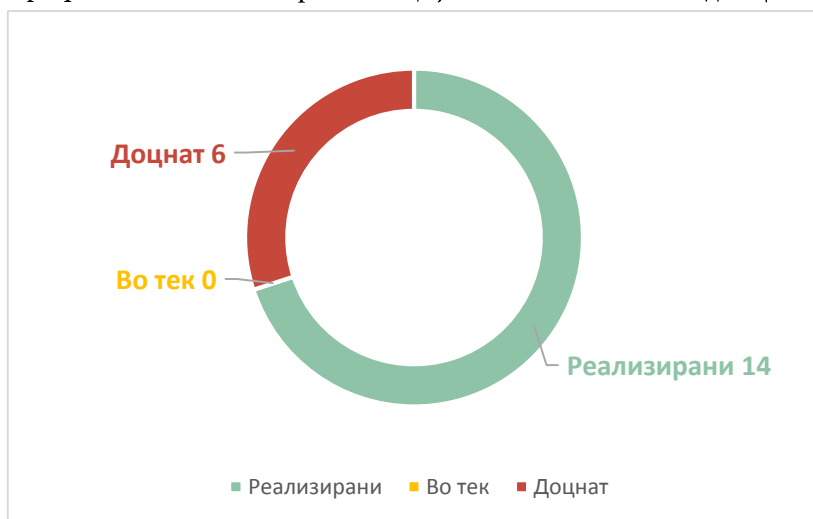

Преземените мерки во насока на јакнење на контролата за доставување на нацрт Извештаите за ПВР на нацрт-законите до МИОА за мислење дадоа позитивни резултати. Од 2017 до 2018 се забележува пораст од 9% во однос на нацрт извештаите за ПВР и нацрт закони објавени на ЕНЕР за кои е запазена процедурата за навремено објавување, со што е надмината и предвидената таргет вредност.

Посебна цел 1.3: Зајакната ефикасност на процесите, структурите и контролните механизми за хоризонтална координација и следење на политиките, како и зајакната ефикасност на процесот на одлучување на ВРСМ

Се започна со јакнење на капацитетите на ГС ВРСМ за координација на политиките, зголемување на координацијата меѓу институциите кои го сочинуваат „Центарот на Влада“, зголемување на ефикасноста на системот за донесување на одлуки на ВРСМ, како и за подобрување на соработката на ВРСМ со СРСМ.

График 3: Степен на реализација на активностите од ПЦ 1.3¹⁰

Како и во претходните посебни цели, генерално активностите кои доцнат се врзани со целосна реализација на активности кои им претходат. Така, подготовката на програма и спроведувањето на обука за вработените во ГС ВРСМ во однос на планирање, координација, анализа на политиките, поддршка на системот за одлучување на ВРСМ

доцни поради доцнењето на донесување на Прирачник за улогата на ГС ВРСМ во процесот на креирање и следење на политиките. Понатаму, доцнењето со подготовката на регулативата за делегирање на несуштински одлуки од ВРСМ на министрите, резултира со доцнење на нејзино усвојување, па следствено доцни и подготовка на насоки за нивото на одлучување при подготовка на закони и подзаконски акти. Останатите три активности се во тек на реализација, но со надминат рок.

Индикатор

Иако првично предвидениот индикатор гласи *Вкупен број на точки на дневен ред на седниците на ВРСМ*, бидејќи бројот на седници на Влада од година во година варира, разликата во бројот на точки на седниците може да се должи и на разликата во бројот на седници. Следствено, за потребите на овој Годишен извештај како индикатор е прикажан *просекот на точки по седница на Влада во текот на годината*.

¹⁰ Иако изворно се предвидени 21 активност, при имплементација се утврди дека една активност¹⁰ не е потребно да се реализира, бидејќи предвидува усвојување на регулатива од страна на ВРСМ. Имено, се покажа дека не е потребна регулатива од страна на Владата, туку нови правилници за организација и работа и за систематизација на работните места во Генералниот секретаријат.

Просечен број на точки на дневен ред на седниците на ВРСМ

За да се објасни зошто предвидената таргет вредност за 2018 е поголема од основната вредност измерена во 2017, потребно е да се погледне трендот во еден подолг временски период.

Табела 1: Точки на седница на ВРСМ (2015 – 2018)

Година	2015	2016	2017	2018
Број на седници	84	93	68	68
Просечен број на точки по седница	93	68	47	58
Вкупен број на точки од сите седници	7848	6349	3225	3952

Иако од 2015 до 2017 постои опаѓачки тренд во однос на просечниот број на точки по седница, сепак мора да се земе предвид дека опаѓањето на бројот на точки по седница од 2016 до 2017 година генерално се должи на тоа што 2017 беше изборна година, каде седниците по изборот на новата Влада имаа дневен ред со „минимален“ број на точки. Следствено, а согласно претходните искуства, се очекуваше дека во 2018 ќе се „нормализира“ овој број, па оттука и предвидениот таргет е од 40 до 60 точки во просек по седница. Во секој случај, искуствата од 2018 година укажаа дека е неопходно бројот на точки на седниците на Владата да се намалува, а ваквиот опаѓачки тренд се очекува откако ќе биде донесена регулативата за делегирање на несуштински одлуки од ВРСМ на министрите.

Мерка 1.3.1. Јакнење на капацитетите за координација на политиките во ГС

Со цел да се зајакне улогата на Генералниот секретаријат во планирањето на приоритетите на ВРСМ, се спроведе функционална анализа на ГС ВРСМ. Се утврди дека не се потребни измени на Деловникот за работа на Владата, како што се предвидувааше во АП, туку нови правилници за организација и работа и за систематизација на работните места во ГС чија што изработка е во тек.

Воедно, спроведена е и анализа на состојбата и прибирање на материјали (мислења на Генерален колегиум, Извештаи на основните комисији и заклучоци на Владата), со цел подготовка на стандардизирани обрасци и прирачник кои ќе придонесат кон поголема ефикасност во работењето на Владата и ГС.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Утврдени се слабостите во внатрешната организација на ГС ВРСМ и утврдена е потребата од подготовка на нови правилници за внатрешна организација и за систематизација на работните места, особено во областа на управувањето со човечки

ресурси, како и потреба од подобрување на внатрешна координација и комуникација, искористувањето на ИТ технологијата и други алатки за работа.

Производи (Outputs):

- ✓ Извештај од спроведена функционална анализа во Генералниот секретаријат со наоди и препораки;
- ✓ Акциски план за подобрување врз основа на Извештајот од спроведената ФА во ГС со утврдена временска рамка и одговорни организациони единици за спроведување на мерките.

Индикатори

% на поднесени акти до ГС кои се вратени на доработка кај соодветниот орган на државна управа

Зголемениот број на акти вратени кај надлежната институција укажува на зајакнатите капацитети на ГС ВРСМ во однос на следење на квалитетот на доставените акти. Дополнително на % на акти вратени кај надлежната институција во една тековна година, даден е и бројот на акти вратени кај надлежната институција во текот на годината. За утврдување на тренд, даден е увид на податоците од 2015 година.

Табела 2: Поднесени акти за седница на ВРСМ, вратени кај надлежната институција

Година	2015	2016	2017	2018
Број на акти вратени кај надлежната институција	72	72	114	91
% на акти вратени кај надлежната институција	1,4%	1,5%	4,2 %	2,7 %

Од податоците може да се забележи пораст од речиси 3% од 2016 до 2017 година, што може да се должи на промената на структурите во институциите. Поради очекувањата оваа состојба да се „нормализира“, а земајќи ги предвид податоците од претходните години, таргетот за 2018 изнесува 1,6% - 3%. Иако од вкупниот број на поднесени акти до ГС ВРСМ за седница на ВРСМ на доработка кај надлежната институција се вратени помал процент на акти од 2017, измерената вредност (2,7%) сепак е во рамки на предвидениот таргет.

Мерка 1.3.2. Воспоставување механизми за координација помеѓу органите на државната управа кои ги извршуваат функциите на “Центар на Владата,”

Извештаите и анализите на СИГМА¹¹ укажуваат од потребата за јакнење на координацијата и подобрување на функционирањето на институциите кои го сочинуваат Центарот на Влада, што всушност е предвидено со оваа мерка. Следствено, во текот на 2018 ВРСМ усвои Информација за воспоставување механизми за координација помеѓу ОДУ кои ги

¹¹ Види <http://www.sigmaweb.org/publications/Monitoring-Report-2017-the-former-Yugoslav-Republic-of-Macedonia.pdf>

извршуваат функциите на „Центар на Владата“, а се презедоа и конкретни чекори со цел систематизирање на механизмите и процесот на кородинација.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Мапирани се слабостите во функционирањето и координацијата на институциите кои извршуваат функции на Центар на Влада и предложени се конкретни препораки за нивно надминување;
- ✓ Поставена е основата за јакнење на квалитетот на предлозите на стратегии и закони што се доставуваат до Владата, пред тие да се стават на дневен ред на Генерален колегиум, преку предлогот за воспоставување на Стручен колегиум, како стручна координативна група од претставници на ГС ВРСМ, КПВРСМ, СЗ, СЕП, ССРД, МФ и МИОА.

Производи (Outputs):

- ✓ Информација за воспоставување механизми за координација помеѓу органите на државната управа кои ги извршуваат функциите на “Центар на Владата,”¹²;
- ✓ Предлог-деловник за дополнување на Деловникот за работа на Владата.

Индикатори

број на неконзистентности во планираните активности помеѓу клучните плански документи на ВРСМ (Годишен план за работа, НПАА, ЕПР-Економска програма за развој)

Вредностите за овој индикатор се нула бидејќи во постапката за донесување на ГПВРСМ се врши усогласување со НПАА и доколку постои неконзистентност на документите тие се отстрануваат, пред да се достави Предлогот на Годишната програма за разгледување и донесување од страна на Владата. За да се следи прогресот во однос на остварување на целите предвидени со оваа мерка, овој индикатор ќе биде ревидиран и заменет со нов по подготовката и усвојувањето на ревизија на АП на СРЈА.

Мерка 1.3.3. Зајакнување на ефикасноста на системот за одлучување на ВРСМ

Имплементацијата на оваа мерка се спроведе во соработка и со поддршка на Меѓународниот републикански институт (ИРИ). По извршениот скрининг и анализа на работата на ГС ВРСМ од страна на ИРИ, се дадоа препораки кои закони и одредби да се разгледаат за измена и дополнување во законодавна постапка, со цел функционална децентрализација на процесот на одлучување, односно пренесување на надлежноста за одлучување од Владата врз органите на Управата, другите органи на државата и управните организации, а се презедоа и конкретни мерки за зголемување на ефикасноста на седниците на Владата.

¹² Види: http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/info_m_1.3.2_usvoena_od_vlada_25.12.2018.pdf

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Мапирани се причините кои влијаат на ефикасноста на работата на Владата за време на седниците;
- ✓ Поставена е основата за функционална децентрализација на процесот на одлучување;
- ✓ Зајакната е свеста кај членовите на ВРСМ, како и кај директорите на ЈП и АД во однос на нивната улога и одговорности;
- ✓ Зајакната е ефикасноста на седниците на Владата.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа на правниот основ за одлучување на Владата;
- ✓ Насоки во врска со видот материјали што се доставуваат за разгледување до ВРСМ и истите се однесуваат на министерствата, органите во состав, акционерските друштва и јавните претпријатија.

Индикатори

% на поднесени акти до ГС за седница на ВРСМ кои се вратени во министерствата на одлучување

Преголемото оптоварување на седниците на ВРСМ со материјали доставени од министерствата укажа на потребата од функционална децентрализација на процесот на одлучување. Од вкупниот број на акти поднесени од министерствата до ГС ВРСМ, во текот на 2017 година се вратени 239 акти кај министерствата, додека во 2018 се вратени 368. Процентот на акти вратени кај министерствата на одлучување се зголемува за околу 2,5% од 2017 во 2018, поради преземените мерки за јакнење на ефикасноста на седниците на Владата.

Мерка 1.3.4. Зајакнување на соработката на Владата со Собранието

Анализата на законодавниот процес подготвена со поддршка од Националниот демократски институт (НДИ) ги мапираше недостатоците и слабостите во однос на соработката меѓу ВРСМ и СРСМ. Препораките беа преточени во акциски план за нивна имплементација, врз основа на што Владата на РСМ донесе одлука за доставување на шестмесечна законодавна агенда на Владата до СРСМ. Се воспостави практика за редовно одржување на координативни состаноци/средби помеѓу генералните секретари на СРСМ и ВРСМ и шефовите на Кабинетот на претседателот на СРСМ и на Канцеларијата на претседателот на ВРСМ, а се започнаа и подготовки за Собраниски календар.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Зајакнато е планирањето, квалитетот и транспарентноста на годишната програма на ВРСМ преку воведување на Законодавна агенда која се доставува до СРСМ;

- ✓ Подобрена е комуникацијата и координацијата меѓу ВРСМ и СРСМ во однос на подготовката и донесувањето на законите.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа - Предизвици и препораки за подобрување на законодавниот процес¹³.

Индикатори

% на ПВР
Извештаи
доставени до
Собрание

Согласно важечката регулатива, ПВР Извештаите не се доставуваат до СРСМ. За да се следи прогресот во однос на остварување на целите предвидени со оваа мерка, овој индикатор ќе биде ревидиран и заменет со нов по подготовката и усвојувањето на ревизија на АП на СРЈА.

Посебна цел 1.4: Подобрен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање на квалитетни политики

Сите мерки предвидени во рамките на оваа посебна цел се предвидени да бидат реализирани до крајот на 2021 година. Иако активностите се предвидени да започнат во последниот квартал од 2018, кај сите има задоцнување во почетокот на имплементацијата, со што за оваа посебна цел не може да се прикажат клучни резултати или производи.

График 4: Степен на реализација на активностите од ПЦ 1.4

¹³ Види: http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/zakonodaven_proces_preporaki.pdf

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2

ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Општа цел: Стручна, професионална и департизирана администрација

Мерките и активностите предвидени во втората приоритетна област се насочени кон создавање стручна, професионална и департизирана администрација, не само како интегрален дел од реформата на јавната администрација, туку и во пресрет на интегративните процеси на Република Северна Македонија во Европската Унија и НАТО.

За мерење на степенот на остварување на оваа цел е предвиден индикаторот на Светска банка за ефективност на Владата, кој опфаќа перцепции за квалитетот на јавните услуги, квалитетот на државната служба и степенот на независност од политички притисоци, квалитетот на креирањето политики и нивното спроведување, како и кредибилитетот на Владата во однос на посветеноста кон тие политики. Индикаторот ги рангира земјите на скала од 0 до 100, каде повисокиот ранг значи подобар резултат, односно поефективна Влада.

Индикатор

Индекс на Светска Банка за ефективност на Владата (Governance Effectiveness Index)

Република Северна Македонија се наоѓа во 58 перцентилен ранг, што значи дека е подобра од 58 % од земјите за кои се мери овој индекс, во однос на ефективноста на Владата. Според достапните податоци, резултатот е подобрен во споредба со 2016 година за речиси една точка (од 57,21 на 58,17). Сепак, промените во рангот од година во година може да се должат на изворите на податоци кои се користат за конструкција на индексот. Оттука, иако не треба да се занемари позитивниот тренд во рангот, за да се утврди/потврди напредок потребен е подолг период за споредба.

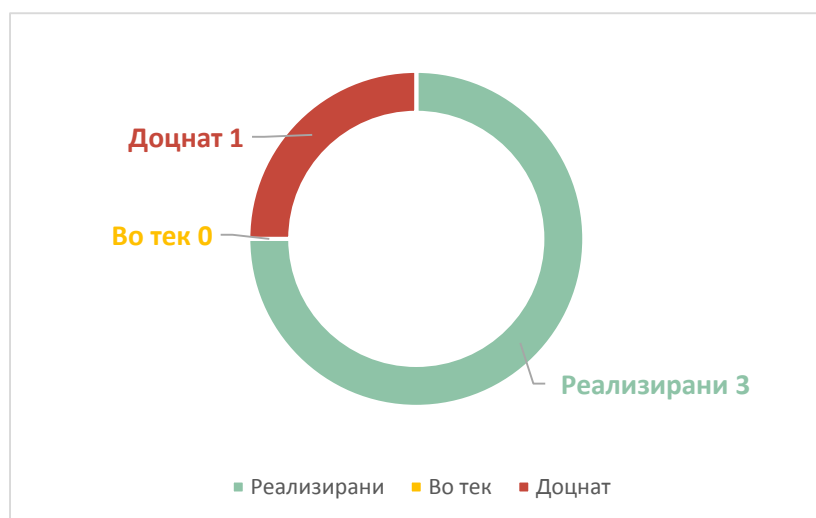
Посебна цел 2.1: Деполитизација на администрацијата преку зајакната примена на начелата на заслуги (merit), еднакви можности и соодветна и правична застапеност, како и професионализација на високите раководни позиции (senior civil service)

Имплементацијата на мерките во оваа посебна цел е предвидено да се финализираат до крајот на 2020 година, следствено се очекува резултатите за оваа посебна цел да бидат видливи кон почетокот на 2021 година. Се започна со унапредување на постапките за селекција, вработување и унапредување врз основа на начелата на заслуги, еднаков

пристап до работно место, соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците и родова еднаквост. Во текот на 2018 беа имплементирани и неколку активности кои согласно АП се предвидени да се имплементираат во текот на 2019 година. Имено, поради важноста и комплексноста на предметот на уредување и потребата од сеопфатен и транспарентен процес на креирање на легислатива која за првпат се воведува, активностите за професионализација на високите раководни позиции, започнаа во текот на 2018 година. Се започна со подготовка на Законот за висока раководна служба, кој ќе направи јасно разграничување помеѓу политичкото и професионалното ниво, преку воведување на категорија „висока раководна служба“ („Top Management Service“). Ова ќе доведе до намалување на политичките влијанија, зајакнување на капацитетите на раководните структури, како и засилување на раководната отчетност.

Пред предвидениот рок беа изготвени и анализи на Законот за административни службеници (ЗАС) и на Законот за вработени во јавниот сектор (ЗВЈС). Дополнително, се започна со имплементација на дел од активностите за унапредување на улогата и координацијата на Мрежата за УЧР.

График 5: Степен на реализација на активностите од ПЦ 2.1.

Предизвикот во однос на спроведувањето на анализа за потребите од обука на дефиниран примерок од административни службеници кои учествувале во комисији за селекција, главно се должи поради фактот што Мрежата за УЧР) како надлежно тело за спроведување на анализата) се операционализираше на крајот од 2018 година.

Индикатор

% на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување

Согласно податоците од Извештајот за работа на Агенцијата на администрација за 2018 година, во текот на годината се обработени 9086 пријави за сите објавени огласи за државни и јавни службеници. По завршување на постапките, пристигнати се 98 жалби на одлуки за избор, од кои 75 се од кандидати за државни службеници, а 23 од кандидати за јавни службеници¹⁴. Измерената вредност на индикаторот е во рамки на таргет вредноста, и се

¹⁴ Извештај за работа на Агенцијата за администрација за 2018 година (работна верзија)

забележува намалување од 1,1% од 2017 до 2018 на процентот на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување.

Мерка 2.1.1. Намалување на ризиците од политизација преку воведување на јасни критериуми и транспарентност при изборот на најдобар кандидат за вработување и унапредување

За надминување на сите детектирани слабости кои доведоа до недоволен број на пријавени кандидати кои ги исполнуваат критериумите, со што се намалуваат и можностите за избор на најдобриот кандидат за вработување/унапредување, како и заради надминување на слабостите на постојните законски решенија во различни сегменти (опфат, оценување, утврдување на дисциплинска одговорност, планирање на вработувањата, мобилност, недоволната регулација за вработените во кабинетите и др.) се изготви Анализа на ЗАС и на ЗВЈС.

Поконкретно, во однос на постапките за вработување и унапредување се увиде дека уште во фазата на пријавување на кандидатите има простор за ревидирање на постојните законски решенија (на пр. да се укине барањето за доставување на доказ за општа здравствена способност; како доказ за работно искуство да се прифатат и потврди за здравствено и социјално осигурување, референци од претходно работно искуство и слично, поинакво вреднување на успехот од додипломските студии, а не како што е случајот досега – според Шангајската листа и друго). Понатаму, потребно е да се постават јасни критериуми за оценување на компетенциите при изборот на најдобриот кандидат, со што на спроведувањето на интервјуте ќе му биде дадено најголемо значење во однос на другите фази на постапката за селекција. Беше увидено дека има простор за редефинирање на составот на комисиите за селекција и за јакнење на капацитетите на членовите на комисиите, од аспект на компетенции за спроведување на интервју, но и во однос на објективноста и интегритетот, како иманентни етички вредности. Наодите упатуваат на потребата одлуките за избор на кандидати, како и за случаите кога нема да биде извршен избор, задолжително да содржат образложенија, базирани на докази. Дополнително, секоја постапка за вработување/унапредување треба да заврши и со поднесување на извештаи на комисиите за селекција, кои треба задолжително да бидат објавени и тоа на веб страницата на Агенција за администрација, како и на институцијата во која се врши вработувањето/унапредувањето.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Детектирани практичните слабости во однос на законските решенија предвидени во ЗАС и ЗВЈС;
- ✓ Поставена основата за понатамошна подготовка на измени и дополнувања на законската рамка за административни службеници и за вработени во јавниот сектор.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа на ЗАС¹⁵;
- ✓ Анализа на ЗВЈС¹⁶;

Индикатори

% на објавени извештаи од процесот на вработување и унапредување наспроти бројот на вработувања категоризирани според институции и според вид (вработување или унапредување)

Бидејќи во 2018 година не постоеше законска обврска за водење на поединечни извештаи за секоја поединечна постапка на вработување/унапредување, овој индикатор ќе се измери по утврдувањето обврска за изготвување и објавување на вакви извештаи, во идните измени на ЗАС

Мерка 2.1.2. Професионализација на високите раководни позиции во администрацијата

Кон средината на 2018 година со поддршка на СИГМА се започна со развој на концептот на висока раководна служба. Со идниот Закон за висока раководна служба (ЗВРС), се предвидува воспоставување на воедначена процедура за селекција и назначување на раководна позиција, темелена врз начелата на заслуги, еднаков пристап до работно место под еднакви услови, соодветна и правична застапеност и родова еднаквост. Кандидатите ќе се избираат преку индивидуализирани процедури од страна на Комисија за висока раководна служба. Високиот раководител ќе биде со јасно определен статус (директор или секретар) и со мандат, со законски утврдени обуки за развој и управување со учинокот, со цел проверка на остварените резултати.

Бидејќи активностите за финализирање на ЗВРС ќе продолжат во текот на 2019 година, индикаторот за оваа мерка не може да се измери се додека не започнат процедурите за избор на високи раководни службеници.

Мерка 2.1.4 Зајакнување на капацитетите на комисиите за селекција при вработување и унапредување

Наодите и препораките од Анализата на ЗАС опишана во Мерка 2.1.1. укажаа на потребата за јакнење на капацитетите на членовите на комисиите за селекција (не само на претставниците од одделенијата за УЧР, туку и за раководителите на секторите и на одделенијата во кои се врши пополнување на работните места). Во текот на 2018 година, со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, МИОА спроведе обука за административни службеници - потенцијални членови на комисиите за селекција, од редот на вработени во одделенијата за УЧР.

¹⁵ Види http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/analiza_na_zvjs_24092018.pdf

¹⁶ Види http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/analiza_na_zas_24092018.pdf

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Зголемени капацитети и компетенции на 50 административни службеници - потенцијални членови на комисиите за селекција, од редот на вработени во одделенијата за УЧР, за водење на структурирано интервју во постапките за селекција и унапредување и за рангирање на кандидатите;
- ✓ Зголемена свесност кај вработените во одделенијата за УЧР, кои ја имаат клучната улога во ефикасната примена на прописите и постапките за управување со човечки ресурси, преку задолжително учество во постапките за вработување и унапредување на административните службеници за важноста на фазата на спроведување на интервјуто за избор на најкомпетентниот кандидат;
- ✓ Создадена база на административни службеници - потенцијални членови на комисиите за селекција, од редот на вработени во одделенијата за УЧР кои ќе можат да ги разберат и применуваат новините во постапките при вработување и унапредување кои ќе произлезат од идните измени на регулативата.

Индикатор

% на раководители на сектори/одделенија кои учествувале на обука за новините во постапките при вработување и унапредување

Овој индикатор ќе почне да се мери во 2020 година по донесувањето на новините во постапките при вработување и унапредување

Мерка 2.1.5. Унапредување на улогата на Мрежата за управување со човечки ресурси (Мрежа за УЧР), зајакнување на механизмите за координација и унапредување на алатките за УЧР

Со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, се започна со дефинирање модели за операционализација на Мрежата за УЧР и воспоставување подобри механизми за координација помеѓу нејзините членови. Целта на оваа мерка е подобрување на процесот на споделување информациите за УЧР во сите аспекти од работата, како и обезбедување на соодветна поддршка на вработените во организационите единици за УЧР, за имплементација на законските решенија.

На 13 ноември 2018 година МИОА организираше Конференција на Мрежата за УЧР. На конференцијата на која присуствуваа повеќе од шестотини претставници на организационите единици за УЧР и државни секретари, беше усвоен Деловникот за работа на Мрежата за УЧР и беше промовирана електронската платформа.¹⁷ Покрај

¹⁷ Види <http://mec.mioa.gov.mk/>

останатото на конференцијата беа поделени прирачници за водење на интервју во постапката за вработување темелено на компетенции.

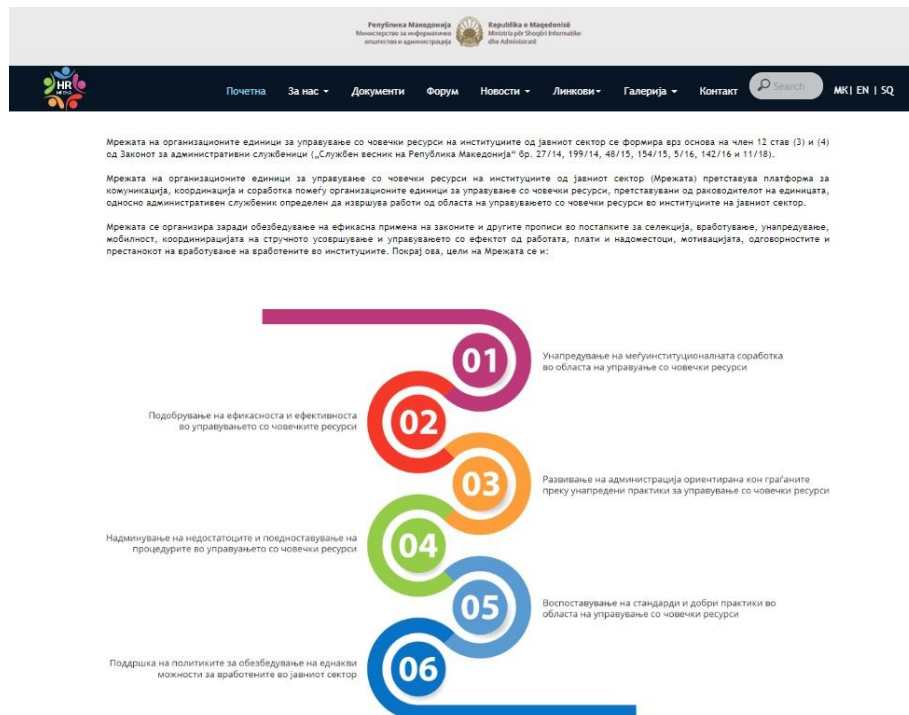
Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Одржана е Годишна конференција на Мрежата на организациони единици за УЧР;
- ✓ Обезбедена основа за континуирана поддршка за вработените во организациски единици за УЧР, преку платформата на Мрежата која покрај тоа што ги систематизира клучните документи (закони, подзаконски акти, упатства), обезбедува и простор за практична размена на мислења и форуми за дискусија на членовите на Мрежата.

Производи (Outputs):

- ✓ Деловник за работа на Мрежата за управување со човечки ресурси¹⁸;
- ✓ Платформа на Мрежата за управување со човечки ресурси¹⁹;
- ✓ Прирачник за водење на интервју темелено на компетенции²⁰.

Слика 1: Платформа на Мрежата за управување со човечки ресурси

Индикатори

% на членови на Мрежата за УЧР кои се задоволни од поддршката која ја добиваат преку Мрежата на годишно ниво

Мрежата за УЧР се операционализираше на крајот од 2018 година. За добивање валидни податоци во однос на задоволството на членовите, овој индикатор ќе биде измерен во 2019 година.

¹⁸ Види <https://bit.ly/2UmlwOF>

¹⁹ Види <http://mec.mioa.gov.mk/?lng=mk-MK>

²⁰ Види: http://www.cup.org.mk/publications/Kompetencii4_Vodenje%20intervju%20bazirano%20na%20kompetencii.pdf

Мерка 2.1.6. Подобрување на системот за оценување на административните службеници

Подобрување на системот за оценување на административните службеници започна со поедноставување/ревизија на постојниот подзаконски акт за оценување на административните службеници во насока на негово усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за административните службеници („Службен весник на РСМ“ број 11/2018) и поедноставување на обрасците²¹ за оценување на административните службеници.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Зголемена објективност во мерењето на учинот на административните службеници, преку оценка не само на утврдените задачи во описот на работното место, туку и на другите работи и работни задачи;
- ✓ Зголемена ефикасност на пополнување на обрасците и економичност во спроведување на постапката за оценување.

Производи (Outputs):

- ✓ Нов подзаконски акт за оценување на административните службеници²².

Индикатори

Број на административни службеници кои не добиле највисока оценка

Процентот се однесува само на оцените од 41 институција која доставила податоци до МИОА

Во насока на подобрување на системот за оценување на административните службеници, очекувањата се дека бројот на административни службеници кои не добиле највисока оцена ќе се зголемува. Ова не треба да укажува дека квалитетот на работењето на службениците се намалува, туку дека оценувањето е реално и објективно и дека оцените на административните службеници соодветствуваат со резултатите во индивидуалната, организациската изведба и воопшто на администрацијата во целост, со крајна цел ефикасна, ефективна и економична испорака на услугите кон граѓаните и бизнис заедницата.

²¹ Правилник за начинот на спроведување на полугодишното интервју, формата и содржината на извештајот за полугодишно интервју, поблиските критериуми за начинот на оценување на административниот службеник, формата и содржината на обрасците за оценување, формата и содржината на извештајот со ранг листа на годишни оценки, содржината на извештаите и начинот на оценување на административните службеници во други околности, како и поблиските критериуми за начинот на оценување, и начинот на реализација на мерките за одличен и слаб учинот на административен службеник во институции со помалку од 20 административни службеници, („Службен весник на РМ“ бр. 63 од 10.4.2018 година).

²² Види:

http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/legislation/pravilnik_z_a_nacinot_na_sproveduvanje_na_polugovishno_intervju_as.pdf

Врз основа на податоците од Годишниот извештај од регистарот на вработени во јавниот сектор за 2018 година²³, регистрирани активни институции се 1314. Извештај со ранг листа на годишни оценки на административните службеници за 2018 година до МИОА доставиле 41 институции, или 3.12% од вкупниот број на институции кои имаат обврска да достават податоци. Во овие 41 институции кои доставиле годишни извештаи оценети се 4184 службеници. Распределбата на оценките е прикажана во табелата подолу.

Табела 3: Распределба на оценки на административните службеници за 2018 година

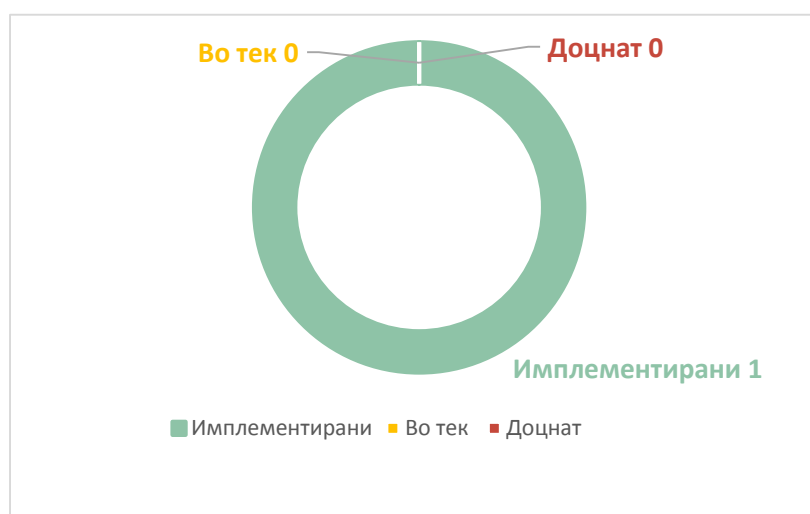
Оценка	А	Б	В	Г	Д
Број на административни службеници	252	2345	1584	3	0
% на административни службеници	6.02%	56.05%	37.86%	0.07%	0%

Од добиените податоци може да се увиди дека процентот на административни службеници кој е оценет со највисока оцена е релативно низок во споредба со процентот на административни службеници оценети со преостанатите оцени. Во секој случај, од овие податоци не може да се извлече конкретен заклучок поради загрижувачки нискиот број на институции кои доставиле Извештај со ранг листа на годишни оценки на административните службеници за 2018 година до МИОА.

Посебна цел 2.3: Воспоставен систем за професионален развој на службениците, спроведуван од Академијата за стручно усовршување на административни службеници

Во текот на 2018 година се презедоа конкретни чекори за изградба на оперативен и функционален систем за спроведување на обуки за административните службеници кој ќе располага со потребните капацитети да обезбеди систематизирано и континуирано професионално усовршување на административните службеници.

График 6: Степен на реализација на активностите од ПЦ 2.3

Мерките предвидени во оваа посебна цел треба да се реализираат до крајот на 2022 година. Дополнително, за 2018 е предвидена само една активност во рамки на целата посебна цел, па следствено се очекува целта да се постигне по реализација на сите предвидени мерки.

²³ Види http://www.mio.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/reports/izvestajreg2018.pdf

Мерка 2.3.1. Дефинирање на статусот на Академијата за стручно усовршување на административни службеници

Во рамки на програмата *Поддршка на процесот на реформа на јавната администрација*, поддржана од Британската амбасада во Скопје, се изготви компаративна анализа на институциите одговорни за обука во 9 европски земји и тоа на: статусот и видот на институцијата, организацијата и начинот на финансирање, опфатот на корисниците, како и обемот и видот на испорачуваните обуки. Даден е и преглед на јаки и слаби страни, недостатоци и слабости на постојните опции во контекст на актуелната состојба по ова прашање во Република Северна Македонија. Анализата дава заклучоци и препораки за модалитетот и идниот статус на актуелната Академија - Сектор за обука, кој во моментот е организациона единица во МИОА.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена основата за идното законско решение за Академијата за стручно усовршување на административните службеници, со кое ќе се воспостави одржлива институционална форма за стручно усовршување и унапредување на административниот капацитет на Република Северна Македонија.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа за можните модалитети за воспоставување на Академија за стручно усовршување на административните службеници²⁴.

Индикатори

% на исполнување на годишната програма на Академијата за стручно усовршување на административните службеници

Овој индикатор ќе се мери за прв пат во 2020 година, по завршување на активностите за формализирање на статусот на Академијата и обезбедување услови за нејзино непречено функционирање.

²⁴ Види:

http://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/Analiza%20za%20akademija%20za%20strucno%20usovrsuvanje_09.pdf

Општа цел: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите

Целта на мерките и активностите во оваа приоритетна област е воспоставување кохерентна институционална поставеност која обезбедува јасни линии на отчетност помеѓу и внатре самите органи на државна управа, агенции и инспекциски служби, но и обезбедување одговорност и јакнење на транспарентноста на работата на институциите. Јасната поставеност на надлежности и линии на отчетност ќе придонесе кон поекономично, ефикасно и ефективно работење на институциите, и следствено подобра испорака на услуги кон граѓаните и бизнис заедницата.

Индикатор

Со оглед на комплексноста на прибирање на податоци за иницијално предвидениот индикатор²⁵, како и поради фактот што институциите се уште не известуваат за својата работа на унифициран начин кој би обезбедил споредливост, **за потребите на овој извештај се користат само квалитативните оценките на СИГМА за принципот отчетност**, бидејќи ги опфаќаат мерките и активностите содржани во оваа приоритетна област. Иако оценувањето на СИГМА за сите принципите на јавна администрација се спроведува преку една година, податоците од Извештајот за 2017²⁶ година ќе бидат земени како основни вредности и напредокот ќе биде проценет по објавувањето на Извештајот на СИГМА за 2019.

Степенот до кој целокупната структура на министерствата и другите институции одговорни пред централната власт е рационална и кохерентна.

Степенот до кој правото на пристап до информации од јавен карактер е стипулирано во законодавството и се применува во пракса.

Степенот до кој се воспоставени механизми за да се обезбедат ефективни проверки и рамнотежи (checks and balances), како и контрола врз институциите

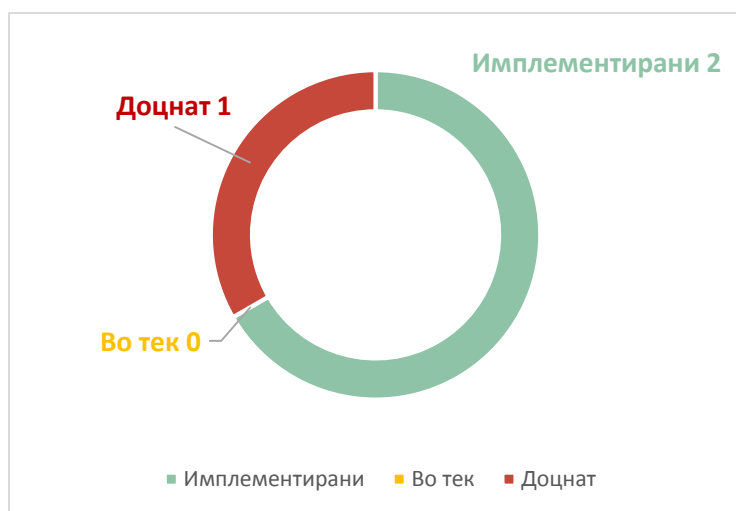
²⁵ % на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои објавуваат годишни извештаи кои вклучуваат 3Е: економичност, ефикасност, ефективност.

²⁶ Види <http://www.sigmaweb.org/publications/Monitoring-Report-2017-the-former-Yugoslav-Republic-of-Macedonia.pdf>

Од спроведеното мерење на СИГМА може да се согледа дека квалитативните оценки за Република Северна Македонија се генерално најдобри во однос на пристапот до информации од јавен карактер, а потребна е поголема ангажираност на надлежните институции во однос на рационализација на севкупната организациска структура на институциите, како и во однос на степенот до кој институциите преземаат обврски (liability) и гарантираат надомест за граѓаните.

Посебна цел 3.1: Развиена кохерентна институционална поставеност на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централната власт со јасно утврдени структури на отчетност

Поради комплексноста на процесот, мерките за реорганизација и оптимизација на органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби на централната власт треба да се реализираат до крајот на 2020 година, следствено се очекува резултатите за оваа

посебна цел да бидат видливи кон почетокот на 2021 година. Во секој случај, конкретните активности кои се презедоа ги поставија основите за подготовка на нова институционална поставеност на државните институции.

График 7: Степен на реализација на активностите од ПЦ 3.1

Комплексноста на процесот на спроведување на хоризонтална

функционална анализа на ниво на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт покажа дека се потребни повеќе фази на анализирање, за што се спроведоа дополнителни активности од планираните. Дополнително, оваа активност се спроведува со донаторска поддршка, па планираната временска рамка зависи од повеќе фактори.

Индикатор

За овој индикатор утврдени се 165 ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт. При мерење на индикаторот се утврди дека за целосен увид во преклопување на надлежностите е потребна подлабинска анализа, со преглед на сите закони и подзаконски акти согласно кои работат институциите. Бидејќи ваква длабинска анализа до сега е направена само на инспекциските служби (Види Мерка 3.1.2), во овој Годишен Извештај се мери само преклопувањето на надлежности кај инспекциските служби.

% на идентификувани органи на државна управа (ОДУ), агенции и инспекциски служби од централна власт чии надлежности се преклопуваат и/или имаат нејасни линии на одговорно ст²⁷

Во однос на инспекциските служби, во вкупната бројка од 165 институции, земени се предвид 51 инспекциска служба, од кои 14 инспекторати и 37 инспекциски служби како организациски единици во рамки на институциите (од кои 14 инспекциски служби известуваат и пред Инспекциски совет, додека 23 се надвор од системот на Инспекциски совет). Согласно добиените податоци, кај 76%, или кај 39 од вкупно 51 инспекциска служба, констатирано е преклопување во законските надлежности.

Мерка 3.1.1. Мапирање на институциите

Иако Годишните извештаи од Регистарот за вработени во јавниот сектор кои ги изготвува и објавува МИОА содржат податоци за институциите, сепак до сега не постоеше сеопфатна база на податоци за институциите во државата, каде на едно место се агрегирани релевантни податоци за институциите. со Со поддршка од УНДП канцеларијата во Скопје се спроведе мапирање на околу 1300 институции, вклучувајќи министерства и органи во состав, секретаријати, регулаторни тела, независни институции, јавни обвинителства, судови, јавни претпријатија, ЕЛС и други. Мапирањето ги опфаќа сите погоре наведени институции, додека пак анализата и препораките се примарно насочени кон органите на државна управа и институции од централната власт.

Слика 2: Каталог на институции

Изработено со поддршка на Програмата за развој на Обединетите Нации

²⁷ Земајќи го предвид фактот дека пред 2018 не постоеше Каталог на институции со сеопфатни податоци, ниту пак беше спроведена анализа на преклопување на надлежностите, измерената вредност за инспекциските служби за 2018 ќе стане основна вредност, а на неа ќе се додадат и податоците за ОДУ и агенциите.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Сите институции во Република Северна Македонија се мапирани во однос на нивниот вид, подтип, статусот, отчетност, област на делување, функција (креатор/имплементатор на политики, контролна), функции согласно закон, извор на финансирање;
- ✓ Сите институции во Република Северна Македонија се групирани според нивниот вид во сеопфатен Каталог на институции, јавно достапен на веб страната на МИОА за сите заинтересирани страни.

Производи (Outputs):

- ✓ Извештај за резултатите од мапирањето на институциите од јавниот сектор, функционална анализа и препораки за започнување на процесот на реформа на јавната администрација, во кој се групирани институциите според вид и статус²⁸;
- ✓ Каталог на институции мапирани според според видот и статусот²⁹.

Индикатори

% на институции кои преку мапирањето ќе бидат категоризирани според статус и вид, начинот на основање и институцијата пред која одговараат

Со мапирањето се опфатени сите институции кои се наведени во Извештајот од Регистарот на вработени во јавниот сектор за 2017 година (кој е референтен извештај за овој индикатор), но се содржат податоци и за дополнителни девет институции. Ова може да се должи на фактот дека мапирањето и Извештајот од Регистарот се подготвувани во различен период од годината (едниот на почетокот, другиот на крајот од 2017 година), во кој период е возможно да се воспоставени нови институции. Дополнително, како што се наведува во Извештајот³⁰ можно е во самиот Извештај, поради некомплетност во евидентираниите податоци, да не се прикажани сите институции во вкупниот број.

Мерка 3.1.2. Реорганизација/ оптимизација на органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт

Во текот на 2018 се започна со конкретни чекори во насока на реорганизација/оптимизација на ОДУ, агенциите и инспекциските служби, кои беа координирани хоризонтално, преку Советот за РЈА. Се изготвија документи и анализи кои ја поставија основата за реорганизацијата и оптимизацијата на институциите. Во текот на 2018 година, со поддршка на УСАИД и ИДЕАС ДеПо, беше финализирана хоризонталната

²⁸ Види: http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/fura - final_report.pdf

²⁹ Види: <https://qb.mk/wp-mapana/>

³⁰ Види http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/reports/izvestajreg2017_v1.02_0.pdf

функционална анализа на инспекциски служби, врз која се надоврзаа активностите за реорганизација на ОДУ и агенциите.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Мапирани проблемите во однос на фрагментираноста на законската рамка која ја уредува институционалната поставеност;
- ✓ Систематизирани суштински заклучоци и препораки опфаќајќи теми од генералната рамка на јавната администрација, постоечка и предлог хиерархија на институциите, поделбата на функциите помеѓу органите на државната управа, како и за ефикасно користење на човечките ресурси, во однос на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт;
- ✓ Поставена е основата за спроведување на хоризонталната функционална анализа и реорганизација на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт.

Производи (Outputs)

- ✓ Извештај од спроведена функционална анализа на инспекциски служби во РСМ;
- ✓ Извештај за резултатите од мапирањето на институциите од јавниот сектор, функционална анализа и препораки за започнување на процесот на РЈА, во кој се групирани институциите според вид и статус.

Индикатор

% на препораки од функционалната анализа кои ќе бидат имплементирани при реорганизација/оптимизација на органите на државна управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт

Овој индикатор не може да измери во 2018 бидејќи препораките ќе произлезат од хоризонталната функционална анализа која е предвидено да се имплементира во текот на 2019 година.

Посебна цел 3.2: Воспоставени ефективни и ефикасни механизми кои обезбедуваат отчетност во органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт

За постигнување на оваа посебна цел се предвидени мерки за зголемување на ефикасноста и ефективноста во јавната служба, како и зајакнување на одговорноста и отчетноста на раководните структури во органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт преку воведување на стандарди за спроведување на функционални анализи со кои се опфаќаат внатрешните процеси и практики при управувањето, линиите на одговорност, анализа на работните места, нивото на пополнетост и профил на вработени, како и методи на следење и известување.

График 8: Степен на реализација на активностите од ПЦ 3.2

Индикатор

% на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои го завршиле процесот на реорганизација

Овој индикатор ќе се измери во 2019, по спроведување на хоризонталната функционална анализа на органи на државната управа, агенции и инспекциски служби

Мерка 3.2.1 Зголемување на ефикасноста во јавната служба

Во рамки на програмата *Поддршка на процесот на реформа на јавната администрација*, поддржана од Британската амбасада во Скопје, се подготви Методологија за спроведување на функционална анализа, во која е вградено британското искуство за проверка на подготвеноста на институциите (Capability review). Методологијата предвидува процесот на функционалната анализа да заврши со план на мерки и активности за подобрување на анализираните области (раководење, внатрешна структура, подготвеност за исполнување на стратешките цели, комуникација и др.), кој треба да биде одобрен од раководството на институцијата во која се спроведува ФА, но уште поважно редовно да се следи неговото исполнување. Нацрт-Методологијата беше пилотирана во МИОА и МТСП, по што се подготвија извештаи за спроведени функционални анализи и планови за подобрување.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Обучени претставници од одделенијата за УЧР од 15 институции за примена на новата методологија;
- ✓ Воведена нова Методологија за внатрешна реорганизација, оптимизација и унапредување на работата на институциите, за зајакнување на економичноста, ефикасноста и ефективноста во остварување на надлежностите на институциите, како и полесно и побрзо давање на услуги.

Производи (Outputs):

- ✓ Методологија за спроведување на функционална анализа³¹;
- ✓ Извештаи за спроведени функционални анализи и планови за подобрување на МИОА и МТСП.

Посебна цел 3.3. Зајакнат интегритет на институциите

Во рамки на заложите на Владата на Република Северна Македонија, комплементарно со мерките за професионализација и деполитизација на јавната администрација предвидени во АП, оваа посебна цел предвидува активности за зајакнување на механизмите за интегритетот и етиката на политичко и професионално ниво. Сите активности се предвидени за имплементација од 2019 година, поради што во рамки на овој извештај не се содржат информации за степенот на имплементација.

Индикатор

За мерење на остварувањето на оваа посебна цел се користи меѓународен индикатор – Евробарометар испитувањето на јавното мислење. Иако активностите од оваа посебна цел се предвидени да започнат во 2019, поради достапноста на податоците за индикаторот ќе се даде преглед на постоечките податоци³².

% на граѓаните кои имаат доверба во јавната администрација во Република Северна Македонија

Податоците од индикаторот покажуваат мал пораст од 2017 до 2018 во однос на процентот на граѓани кои имаат доверба во јавната администрација во РСМ, што може да се должи на зајакнување на транспарентноста на работата на институциите.

Мерка 3.3.1. Јакнење на интегритетот и етиката на политичко и професионално ниво

Иако активностите предвидени во оваа мерка ќе бидат реализирани во текот на 2019 година, податоци за индикаторите се достапни и следствено прикажани подолу, како основа за следење на понатамошниот прогрес.

Индикатори

- (1) % на органи на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои имаат усвоени политики на интегритет и етика

³¹ Види http://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/metodologija_mk_za_web.pdf

³² Бидејќи испитувањето од есенската анкета за 2018 година не ја вклучува РСМ, податоците се однесуваат на пролетното испитување.

Вредноста на индикаторот е еднаква за основната, измерената и таргет вредноста поради неколку причини. Пред се, институциите не се обврзани законски да усвојат политики на интегритет, бидејќи истите се усвојуваат во насока на поттикнување на доброто управување во самата институција. Од друга страна, ДКСК како институција која е надлежна да го поттикнува усвојувањето на политиките на интегритет од страна на институциите, во 2018 помина без комплетен состав, што е проблематично за колективно тело кое донесува колективни одлуки бидејќи ја отежнува работата. Оттука, не е изненадувачки што во изминатите две години само една од 128 ОДУ, агенции и инспекциски служби има усвоено политики на интегритет.

(2) број на поднесени пријави од укажувачи³³

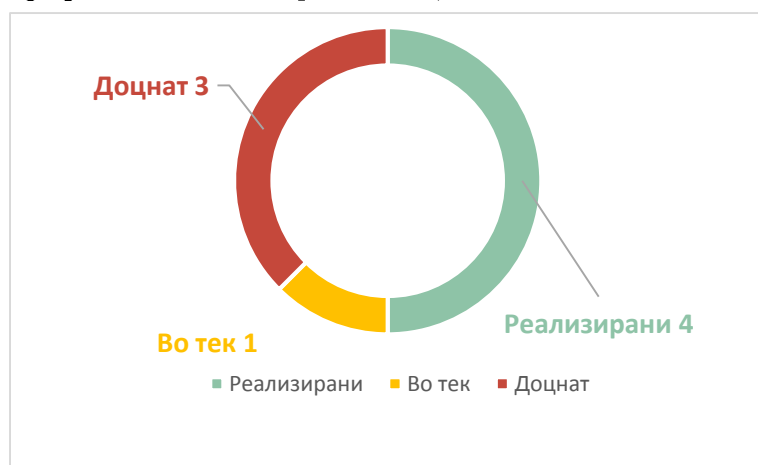

Земајќи предвид дека во 2017 над 50% од граѓаните изјавиле дека имаат целосна или делумна недоверба во ДКСК³⁴, како и долгиот период на избор на новиот состав на ДКСК, не изненадува малиот број на пријави од укажувачи во текот на 2018 година.

Посебна цел 3.4: Зајакната транспарентност на институциите и подобрување на комуникацијата

Јакнење на транспарентноста и подобрувањето на комуникацијата со граѓаните и бизнис заедницата е една од клучните определби на ВРСМ. За постигнување на оваа посебна цел во 2018 година се спроведоа мерки за подобрување на законската рамка за пристап до информации од јавен карактер кои ќе овозможат подобрен пристап на граѓаните и бизнис заедницата до информации, но и ќе се зајакнат контролните механизми. Во исто време, се спроведоа мерки за јакнење на проактивната транспарентност на институциите преку отворање на податоците.

График 9: Степен на реализација на активностите од ПЦ 3.4

Реализацијата на оваа посебна цел беше условена од неколку предизвици и тоа: неможност да се предвиди должината на Собранискиот процес на донесување на Закони; нецелосната екипираност на КЗСПИЈК, како и поради недостаток на финансиски средства.

³³ Овој индикатор иницијално беше предвидено да мери % на административни службеници и функционери за кои се донесени решенија за дисциплински мерки и дисциплински постапки поврзани со кршење на етичките и стандардите на интегритет во ОДУ, агенциите и инспекциските служби на централна власт. Бидејќи е многу комплексно да се операционализираат и мерат санкции за функционери, особено во контекст на тоа дали истите се поради кршење на етички и стандарди за интегритет, овој индикатор за првиот годишен извештај ќе се замени со број на поднесени пријави од укажувачи.

³⁴ Види <http://www.mcms.mk/images/docs/2018/izveshtaj-za-procenka-na-korupcijata-vo-Makedonija-2018-g.pdf>

Индикатор

% на одбиени барања за пристап до информации од јавен карактер од страна на институциите

Согласно опфатот на СРЈА и АП, идентификувани се 128 институции како органи на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт. За потребите на овој индикатор, анализирани се 121 од 128 институции, поради тоа што седум³⁵ од институциите предвидени во опфатот на СРЈА не се иматели на информации, согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Дополнително, за девет³⁶ од 121 институција податоците ги доставува ресорното министерство, како збирна бројка за сите барања за пристап до информации од јавен карактер пристигнати до министерството и сите органи во негов состав.

Според утврдениот тренд од претходните години, се очекуваше дека процентот на одбиени барања за пристап до информации од јавен карактер ќе биде од 5% - 7%, а измерената вредност го надмина очекувањето, што се должи на зајакнување на политиките за транспарентност на ВРСМ. Вкупниот број на поднесени барања до мониторираните институции за 2018 изнесува 2841, од кои 127 барања се одбиени по основ на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Иако процентот на одбиени барања за пристап до информации од јавен карактер опаѓа за околу 4% од 2017 во 2018 година поради заложбите на Владата за јакнење на транспарентноста, мора да се земе предвид дека додека во 2017 година сите иматели на информации поднеле Годишен извештај до КЗПСПИЈК, во 2018 година пет од имателите на информации мониторирани за овој индикатор³⁷ не поднеле Годишен извештај до КЗПСПИЈК.

Мерка 3.4.1. Зајакнување на механизмите за достапност на информациите од јавен карактер

Во рамки на оваа мерка за 2018 година беа предвидени активности за подобрување на законската рамка која го уредува пристапот до информации од јавен карактер и контролните механизми за заштита на правото на пристап до информации од јавен карактер, јакнење на капацитетите на КЗПСПИЈК и јакнење на свеста кај институциите за важноста од транспарентност. Беше направена анализа на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер во поглед на ризиците за злоупотреба на исклучоците за добивање на информации од јавен карактер и на поставеноста и надлежностите на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер.

³⁵ Државна Фитосанитарна лабораторија, Национална Агенција за нуклеарни технологии на РМ, Служба за просторен информативен систем, Управа за водостопанство, Управа за електронско здравство, Управа за прашања на борците и воените инвалиди и Управа за сигурност во железничкиот систем

³⁶ Капетанија на пристаништа, Биро за јавна безбедност, Управа за безбедност и контраразузнавање, Управа за имотно правни работи, Управа за животна средина, Управа за извршување на санкции, Управа за наменско производство, Управа за семе и саден материјал и Фитосанитарна управа.

³⁷ Државен девизен инспекторат, Институт за акредитација на Република Македонија, Министерство за здравство, Управа за финансиско разузнавање и Фонд за здравствено осигурување

Врз основа на препораките од анализата се изготви Предлог текст на Закон за слободен пристап до информации од јавен интерес.

КЗПСПИЈК спроведе дебати и обуки за институциите кои се иматели на информации, од кои дел беа одржани во соработка со Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Идентификувани се клучните проблеми и недостатоци во однос на пристапот до информации од јавен карактер и предложени се измени за нивно надминување/подобрување: точно се дефинирани поимите „јавен интерес“ и „тест за штетност“, намален е опфатот на исклучоците за добивање на информации од јавен карактер, политичките партии и правните и физичките лица што вршат јавни овластувања се вклучени во опфатот на иматели на информации од јавен карактер, извршено е таксативно и прецизно набројување на информациите за кои имателот е должен да ја информира јавноста;
- ✓ Текстот на Предлог - Законот беше подготвен преку инклузивен процес и ги содржи предлозите на граѓанските организации кои учествуваа во подготовката на Законот.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер во поглед на ризиците за злоупотреба на исклучоците за добивање на информации од јавен карактер и на поставеноста и надлежностите на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер;
- ✓ Предлог на Закон за слободен пристап до информации од јавен интерес.

Индикатори

За следење на исполнување на целите предвидени со оваа мерка АП содржи два индикатори, од кои само еден се мери за потребите на овој Годишен извештај.

- (1) % на институции кои на своите веб страници редовно ги објавуваат и ажурираат документите кои се обврзани да ги објавуваат и ажурираат согласно законски прописи³⁸

Согласно опфатот на СРЈА и АП, идентификувани се 128 институции како органи на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт. Од овие 128, седум институции³⁹ не се иматели на информации согласно Законот за слободен пристап на информации од јавен карактер. За потребите на овој индикатор, анализирани се 121 од погоре наведените 128. Согласно утврдената методологија, се направи преглед на сите документи кои институциите се надлежни да ги објавуваат согласно Член 9 и Член 10, став

³⁸ Поради тоа што овој мониторинг согласно оваа методологија се спроведува за прв пат во 2018 година, податоците од мерењето ќе бидат земени како основна вредност за 2019.

³⁹ Државна Фитосанитарна лабораторија, Национална Агенција за нуклеарни технологии на РМ, Служба за просторен информативен систем, Управа за водостопанство, Управа за електронско здравство, Управа за прашања на борците и воените инвалиди и Управа за сигурност во железничкиот систем.

1 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер⁴⁰, вкупно 10 документи⁴¹ (ставки) за мониторирање. Се следеше и бодуваше бројот на документи кои институцијата ги објавила на веб страната. Бодувањето се одвиваше на следниот начин: **1 поен за целосно објавен документ; 0,5 поен за делумно објавен документ; и 0 поени за никаква објава на документ.** Следствено, институциите беа групирани во 3 групи: (1) институции кои имаат објавено од 7 до 10 документи од горенаведените 10; (2) институции кои имаат објавено од 4 до 6 документи од горенаведените 10; и (3) институции кои имаат објавено од 1 до 3 документи од горенаведените 10.

За овој индикатор, основните и таргет вредностите се прикажани само за институциите кои имаат објавено од 7 до 10 документи од горенаведените 10 во една календарска година. Во однос на другите две категории на институции, податоците се прикажани во табелата подолу.

Табела 4: Бодување според мониторингот на веб страниците на институциите

Бодови	10	9,5	9	8,5	8	7,5	7	6,5	6	5,5	5	4,5	3	2,5	0
Број на институции	6	17	13	22	5	7	15	8	3	1	2	1	1	1	19
Вкупно	85							14				22			

Видливо е дека заложбите на Владата за зголемување на транспарентноста на работењето на институциите дадоа позитивни резултати - најголем процент од институциите се генерално транспарентни и ги почитуваат законските одредби. Во секој случај, се уште постојат институции кои немаат веб – локации, за што имаат добиено нула бодови. Важно е да се напомене дека 9 од 19те институции бодувани со 0 поени се иматели на информации за кои податоци до КЗПСПИЈК доставува ресорното министерство, и поради тоа немаат веб страна⁴². Со предложените мерки за зајакнување на надлежностите на КЗПСПИЈК се очекува дека бројот на институции кои согласно бодувањето се во првата категорија ќе се зголеми.

(2) % на решенија на КЗПСПИЈК во однос на пристап до информации од јавен карактер кои се спроведени од страна на институциите

Овој индикатор ќе се мери по донесувањето на новиот Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер.

⁴⁰ „Службен весник на Република Македонија“ бр.13/2006, 86/2008, 6/2010, 42/2014, 148/2015, 55/2016 и 64/2018

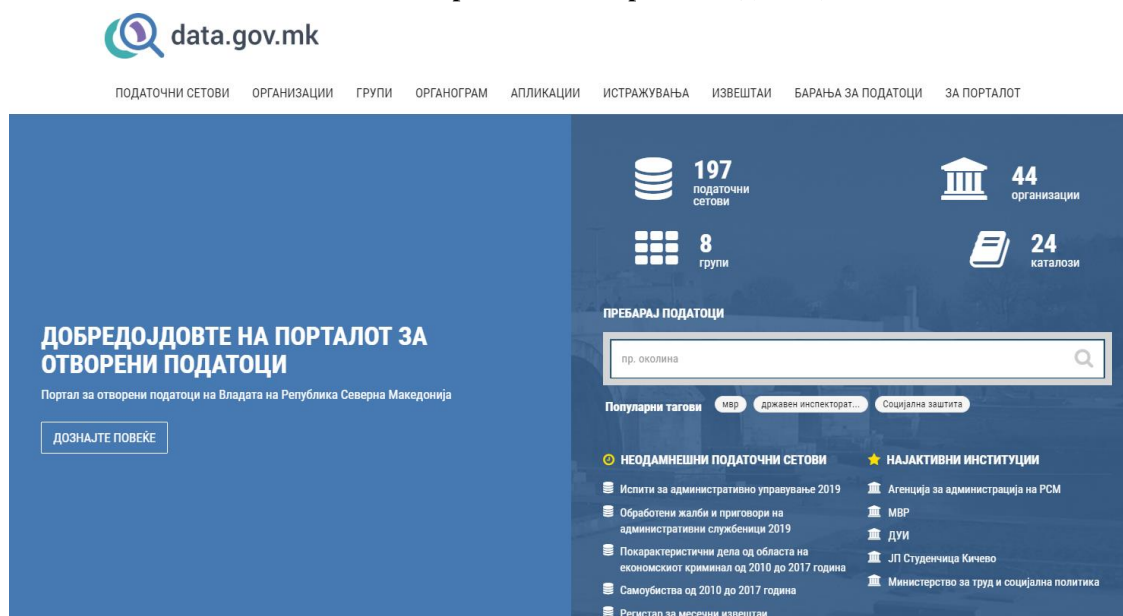
⁴¹ (1) Објавена листа на информации од јавен карактер и објавена на видно место на веб локацијата на имателот; (2) Основните податоци за воспоставување на контакт со имателот на информации, а особено: име, адреса, телефонски број, број на факс, адреса за е-пошта и адреса на веб-страница; (3) Начинот на поднесување на барање за пристап до информации; (4) Прописи кои се однесуваат на надлежноста на имателот на информации, поврзани со регистарот на прописи објавени во службеното гласило; (5) Предложените програми, програми, стратегии, ставови, мислења, студии и други слични документи поврзани со надлежноста на имателот на информации; (6) Сите повици во постапката за јавните набавки и тендерската документација утврдени со закон; (7) Податоци за неговите надлежности утврдени со закон; (8) Организацијата и трошоците на работењето, како и за давањето на услуги на граѓаните во управната постапка и на сопствените активности; (9) Издавање на информативни билтени и други облици на информирање; и (10) Веб-локација/ интернет страницата за објавување на одлуки, акти и мерки со кои се влијае врз животот и работата на граѓаните.

⁴² Капетанија на пристаништа, Биро за јавна безбедност, Управа за безбедност и контраразузнавање, Управа за имотно правни работи, Управа за животна средина, Управа за извршување на санкции, Управа за наменско производство, Управа за семе и саден материјал и Фитосанитарна управа.

Мерка 3.4.2 Воспоставување на механизми за планирање, имплементација и мониторинг на принципите на отворени податоци и зајакнување на свеста кај граѓаните и бизнис заедницата

Активностите од оваа мерка се насочени кон зајакнување на проактивната транспарентност на работата на институциите, односно воведување на концептот на отворени податоци. Дотолку повеќе, се предвиде и подготовка и донесување на посебна Стратегија за отворени податоци 2018-2020 со Акциски план, како и мерки за промоција и развивање на свеста кај институциите, граѓаните и бизнис заедницата за бенефициите од отворените податоци. Процесот на подготовка на Стратегијата и Акцискиот План за Отворени податоци беше инклузивен и транспарентен, вклучувајќи претставници од јавниот и граѓанскиот сектор, а по финализирање на документите се одржа и конференција за нивна презентација и дебата за можностите и придобивките од отворените податоци. Под координација на МИОА, се воспостави работна група со засегнати страни за следење на Стратегијата за отворени податоци.

Слика 3: Портал за отворени податоци

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Дефинирани се стратешки цели со кои ќе се поттикне објавувањето и користењето на отворените податоци, со цел зголемување на транспарентноста и отчетноста на државните институции, подобрување на квалитетот на услугите кои тие ги нудат и во исто време да се поттикнат;
- ✓ Поставени се основите за создавање динамичен екосистем на отворени податоци во кој податоците се произведуваат, отвораат, збогатуваат и повторно се користат од различни чинители од јавниот, приватниот, академскиот и граѓанскиот сектор;
- ✓ Јавно се достапни 158 податочни сета;
- ✓ Воспоставен е механизми за планирање, имплементација и мониторинг на принципите на отворени податоци;

- ✓ Воспоставена е мрежа на обучени офицери за отворени податоци и раководни лица од 40 институции кои објавуваат податоци на порталот;
- ✓ Како дел од заедницата на повеќе од 70 земји потписнички на меѓународната Повелба за отворени податоци, Република Северна Македонија континуирано разменува искуства и позитивни практики во однос на отворените податоци.

Производи (Outputs):

- ✓ Стратегија за отворени податоци 2018-2020 со Акциски план⁴³;
- ✓ Нацрт Методологија за идентификација, каталогизација и приоритизација на податочните сетови;
- ✓ Портал за отворени податоци⁴⁴.

Индикатор

% на органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои објавуваат документи според стандардите за “отворени податоци” на платформата за отворени податоци⁴⁵

До крајот на 2018 од вкупно 128 ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт, 42 ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт имаа објавено податочни сетови на порталот, односно 33%. Бидејќи не постои утврдена и/или задолжителна фреквенција за објавување податоци на порталот за отворени податоци, навистина е постигнат успех во однос на процентот на ОДУ, агенции и инспекциски служби од централна власт кои објавиле податочни сетови во текот на годината.

Посебна цел 3.5: Подобрена ефикасност на управните постапки и доследна примена на ЗОУП

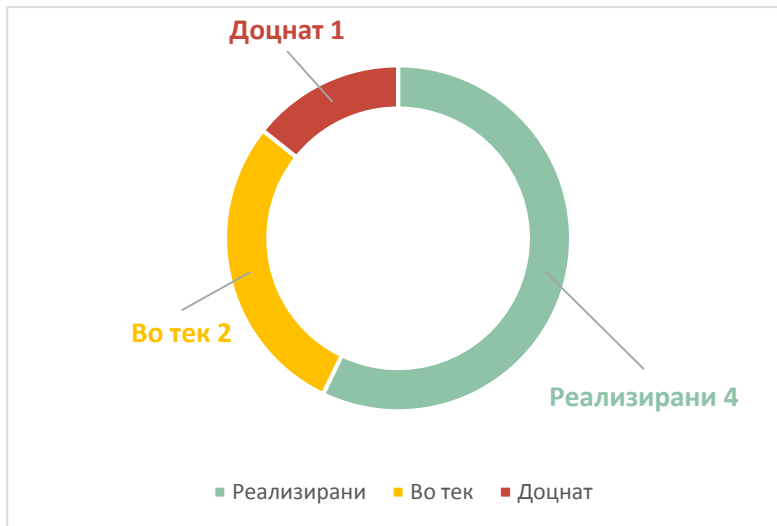
Согласно препораките на меѓународната заедница и потешкотиите при практичната примена на ЗОУП, во текот на 2018 МИОА презеде серија на мерки за зајакнување на механизмите и капацитетите за обезбедување на ефикасност при спроведување на управните постапки. Целосната имплементација на мерките во рамки на оваа посебна цел е предвидена да заврши кон крајот на 2019 година, со поголемиот дел од активностите предвидени за реализација во текот на 2019 година. Следствено, се очекува првите резултати да се видливи на почетокот на 2020 година.

⁴³ Види <http://mioa.gov.mk/?q=mk/node/1825>

⁴⁴ Види <https://data.gov.mk/>

⁴⁵ Мерењето на овој индикатор отпочна во 2018 година со пуштање во употреба на порталот за отворени податоци во декември 2018 година, поради што податоци за основна вредност не постојат.

График 10: Степен на реализација на активностите од ПЦ 3.5

Крајниот рок за имплементација е пречекорен кај една мерка која беше предвидена да се имплементира до крајот на 2018 година и тоа „подготовка на измени и дополнувања на актите за внатрешна систематизација на работните места за воспоставување на организациски облици за одлучување во управна постапка“. Овој процес се започна, но поради комплексноста останува да биде

реализиран во текот на 2019 година.

Индикатор

% на управни постапки кои завршуваат во пропишаниот рок

Овој индикатор ќе се измери по развивањето на софтверско решение кое ќе ги агрегира податоците за рокот во кој е завршена управната постапка од страна на надлежните институции

Мерка 3.5.1. Унапредување на примената на ЗОУП

Со поддршка на СИГМА, локален експерт и Тимот за ЗОУП од МИОА се одржаа серија на состаноци со претставници од јавните првостепени органи кои имаат најмногу предмети во управна постапка и со второстепените комисији, на кои се разменети искуствата од досегашната примена, како и за важноста и потребата од нивно учество и соработка при изготвување на Извештајот за примената на ЗОУП од 2016 до 2018 година. Едновременно, се спроведоа две анкети: една за јавните првостепени органи и втора за второстепените органи кои одлучуваат во управна постапка, за утврдување на предизвиците при практична примена на ЗОУП.

Со поддршка на СИГМА се спроведе и основна обука за ЗОУП на 4 вработени од МИОА кои ја сочинуваат почетната структура за давање на помош и совети на административните службеници од јавните органи и на засегнатите страни при практична имплементација на ЗОУП. Оваа структура ќе биде основата на посебен организациски облик - Одделение за поддршка на имплементацијата ЗОУП.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Утврдени клучните проблеми во практична имплементација на ЗОУП, како и сет на препораки за подобрување на имплементацијата;
- ✓ Обучен тим од МИОА кој ја сочинува почетната структура за давање на помош и совети на административните службеници од јавните органи и засегнати страни при практична имплементација на ЗОУП;

- ✓ Воспоставена целосно функционална „Точка за информирање“ во МИОА која дава поддршка на административните службеници од јавните органи и засегнати страни при практична имплементација на ЗОУП.

Производи (Outputs):

- ✓ Анализа на досегашна имплементација на ЗОУП⁴⁶.

Индикатори

% на имплементирани препораки вклучени во мерките за соодветно решавање на проблемите и предизвиците при имплементација на ЗОУП

Анализата од која произлегуваат препораките се подготви кон средината на 2018 година и опфати 13 институции кои одлучуваат во прв и втор степен. Наведени се осум клучни препораки од кои целосно имплементирана е една препорака која се однесува на воспоставување на точка на информирање за ЗОУП. Започнато е со имплементација на препораката за изготвување и усвојување на унифицирани обрасци кои ќе се користат од страна на јавните органи во сите управни постапки. Дел од обрасците се изготвени и поставени на веб страната на МИОА во текот на 2018 година, а останатите се во процес на изготвување.

Мерка 3.5.2. Подобрување на системот на одлучување во управна постапка

За стандардизирано водење на управната постапка од страна на првостепените јавни органи и примена на начелото на делегирање на надлежноста за решавање во управна постапка, во рамки на ИПА Проектот “Поддршка на Министерството за информатичко општество и администрација во модернизација на јавната администрација” се изготвија насоки за институциите во однос на примена на ЗОУП. Дополнително, а имајќи ја предвид комплексноста на материјата, се иницираа предлози за можните модалитети за решавање на прашањето околу посебни организациски облици за одлучување во управна постапка во институциите, земајќи предвид дека обемот на работа во однос на управните постапки не е еднаков во сите институции.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Институциите кои водат управни постапки имаат на располагање унифицирани Насоки кои ги содржат сите информации за водење на постапките до донесување на управните акти и за делегирање на надлежности за решавање на управната постапка и донесувањето на управни акти.

⁴⁶ Види: http://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/analiza_za_privichnata_primena_na_zoup_12_2018.pdf

Производи (Outputs):

- ✓ Насоки за примена на ЗОУП во водење на постапките до донесување на управните акти⁴⁷;
- ✓ Насоки за примена на ЗОУП за делегирање на надлежноста за решавање во управна постапка и за донесување на управни акти⁴⁸.

Индикатор

% на институции од јавниот сектор кои воспоставиле и екипирале организациски облици за одлучување во управна постапка⁴⁹

Од извршениот увид во Информациониот систем за управување со човечки ресурси (ИСУЧР) од вкупно 126 органи на државната управа, агенции и инспекциски служби од централна власт кои треба да воспостават организационен облик за управна постапка, заклучно со декември 2018 година, вакви организациони облици има воспоставено во 16 институции.

Мерка 3.5.3. Подобрување на капацитетите за водење на управни постапки

Со исклучок на активноста „Подготовка на публикација - Коментари за ЗОУП“, сите други активности од оваа мерка се предвидени за реализација во текот на 2019 година. Иако подготовката на публикацијата е во тек, пречекорен е крајниот рок за финализирање на истата. Оттука, во рамки на оваа мерка за 2018 година нема производи и постигнати резултати.

Вреди да се напомене дека во текот на 2018 година, надвор од предвидените активности во АП, а во рамки на проектот за Модернизација на инспекциските служби, поддржан од УСАИД, беа спроведени серија обуки за ЗОУП во вршење на инспекциски надзор за вработените од инспекторатите и инспекциските служби во Република Северна Македонија. Во текот на целата година обучени се 388 вработени во 28 инспекторати и инспекциските служби кои се во системот на Инспекциски Совет. Вкупната бројка на обучени инспектори во текот на 2017 и 2018 година изнесува 1125 од 28 инспекторати и инспекциски служби.

Индикатори

АП на СРЈА предвидува два индикатори за мерење на резултатите во однос на оваа мерка:

- (1) % на институции кои имаат обучени вработени за спроведување и примена на ЗОУП

Со оглед на тоа што најголемиот број на активности од оваа мерка треба да се имплементираат во 2019 година, нема податоци кои би можеле да прикажат некаков напредок во однос на првиот индикатор

⁴⁷ Види <https://bit.ly/2lux80V>

⁴⁸ Види <https://bit.ly/2GtTMVq>

⁴⁹ Не постојат информации за основната вредност бидејќи усогласувањето на организационите облици во институциите со одредбите од ЗОУП по неговото стапување во сила не е извршено на систематски начин и согласно предвидените рокови во законот

(2) % на административни службеници кои посетиле обука за ЗОУП во споредба со вкупниот број на административни службеници кои треба да ја посетат обуката

Бидејќи вкупниот број на административни службеници во институциите кои работат на прашања поврзани и кои произлегуваат од ЗОУП е променлив од година во година, овој индикатор не може да обезбеди соодветна компарабилност од година во година. Следствено, истиот нема воопшто да не се мери, дотолку повеќе што првиот индикатор е доволен показател за мерката.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4

ДАВАЊЕ УСЛУГИ И ИКТ ПОДДРШКА НА АДМИНИСТРАЦИЈАТА

Општа цел: Обезбедени услуги на брз, едноставен и лесно достапен начин

Целта на мерките и активностите во оваа приоритетна област е дигиталната трансформација на јавниот сектор и зголемена примена на ИКТ, како и обезбедување на услуги на брз, едноставен и лесно достапен начин. Пред се, целта е да се овозможи планирано, организирано и централизирано координирање на дигиталната трансформација, а мерките треба да резултираат со развој и примена на електронски услуги за граѓаните и бизнис заедницата.

Индикатор

% на корисници
(граѓани и бизниси) кои
се задоволни од
услугите на
институциите

Во тек е подготовка на нова методологија за мерење на квалитет на институции, во која се вклучени инструменти за мерење на задоволството на корисниците од услугите. Податоците за овој индикатор предвидено е да се собираат во 2020 година и ќе се однесуваат за 2019 година.

Посебна цел 4.1: Рационално инвестирање во развојот на дигиталната средина

Се започна со планирано, организирано и централизирано координирање на дигиталната трансформација заради обезбедување на постојан развој и подобрување на квалитетот на услугите и одржливост на јавните инвестиции во ИКТ. Најголем дел од активностите во оваа посебна цел се предвидени да завршат со имплементација помеѓу 2019 и 2022, па се очекува првите резултати да бидат видливи на почетокот на 2020 година.

График 11: Степен на реализација на активностите од ПЦ 4.1

Генерално земено, најголемиот предизвик при имплементација на мерките во оваа посебна цел беа кратките предвидени рокови. При реализација на активностите се воочи дека е потребно повеќе време за меѓу ресорски консултации, особено бидејќи станува збор за инвестиции. Дополнително, постојат активности кои зависат

од донесувањето на Националната долгорочна ИКТ стратегија, која пак се подготвува со

донаторска поддршка, што значи дека следењето на планираната временска рамка не зависи исклучиво од МИОА.

Индикатор

% на ИКТ инвестиции направени врз основа на планот за рационално инвестирање или “Централниот план за ИКТ” на ниво на централна власт

Овој индикатор не се мери, бидејќи Националниот совет за ИКТ и сајбер безбедност во 2018 не разви посебен документ како План за рационално инвестирање. Рационалното инвестирање во ИКТ проектите се остварува преку давање на мислења за јавните набавки од областа на ИКТ.

Мерка 4.1.1. Стратешки пристап во процесот на дигитална трансформација

Во текот на 2018, со помош на УСАИД и Американската амбасада, се изготви Патоказ (roadmap) за насочување и подготвување на Национална долгорочна ИКТ стратегија, усогласен со Дигиталната агенда за Европа 2020. Во таа насока, а со цел усогласување и воведување на сите стратегии од ИКТ областа под нејзиниот чадор, развивањето на Стратегија за е-влада и Акциски план за спроведување, како и развивањето на Политика за користење на „Облак“ инфраструктура е предвидено да се вклучат во оваа долгорочна ИКТ стратегија.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена е основата за подготовка на сеопфатен документ кој ќе ги содржи сите под-области од ИКТ областа.

Производи (Outputs):

- ✓ Патоказ за насочување и подготвување на ВРСМ за изготвување на Национална ИКТ стратегија;
- ✓ ToR за експерти кои треба да помогнат на МИОА и Советот за ИКТ и сајбер безбедност при подготовка на Националната долгорочна ИКТ стратегија и акцискиот план за нејзина реализација.

Индикатори

% на спроведување на акцискиот план за спроведување на донесените стратегија и политика во органите на централна и локална власт кои започнале дигитална трансформација

Овој индикатор ќе започне да се мери по донесувањето на Националната долгорочна ИКТ стратегија со Акциски план.

Мерка 4.1.2. Централно координирано управување со проектите во областа е-Влада и ИКТ

Во февруари 2018 се започна со координирано управување со ИКТ проекти, во рамки на ново-формираниот Национален совет за ИКТ и сајбер безбедност, кој исто така е надлежен и за изготвување и следење на имплементацијата на Националната ИКТ стратегија, како и

за давање на мислење на годишните планови за јавни набавки и на техничките спецификации на тендерските документации на институциите од јавниот сектор, каде што како предмет на набавката е ИКТ опрема и/или софтвер, а чијашто вредност е поголема од 20.000 евра во денарска противвредност. Се формираше и Оперативно тело за стручно оперативна и логистичка поддршка на Советот.

Се започна со спроведување на мерки за адресирање на недостатокот на ИТ кадар во институциите, како и за мотивирање на вработените од ИТ секторите да останат во администрацијата.

Во насока на подобрување на дигиталната писменост, воспоставена е работна група за развој на програма за обуки, која спроведе првична анализа на тековни обуки и потребата за развој на погоре споменатата програма.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Основан Национален Совет за ИКТ и сајбер безбедност, кој ќе обезбеди координирано управување со проектите во областа на ИКТ преку годишните планови за јавните набавки и техничките спецификации на тендерските документации на институциите од јавниот сектор;
- ✓ Основано Оперативно тело за стручно оперативна и логистичка поддршка на Националниот овет за ИКТ и сајбер безбедност.

Производи (Outputs):

- ✓ Изготвен прашалник за спроведување на анализата за состојбата на ИТ кадар во администрацијата.

Индикатори

За следење на остварувањето на оваа мерка, предвидени се два индикатори.

(1) % на ИКТ проекти кои се координираат/управуваат централно⁵⁰

Според податоците од Бирото за јавни набавки во овој период биле објавени вкупно 403 огласи (174 од овие биле објавени од страна на ОДУ) за доделување на договор за јавни набавки од областа на ИКТ⁵¹ со вредност над 20.000 евра во денарска противвредност. Од друга страна, според евиденцијата што се води во Националниот совет за ИКТ и сајбер безбедност, примени се 107 (85 за ОДУ) барања за мислења на техничките спецификации. Резултатите покажуваат дека околу $\frac{1}{4}$, ($\frac{1}{2}$ за ОДУ), односно 26,5 % (48,85 % за ОДУ) од институциите кои распишале ваков тип на набавки, постапиле по заклучокот од седницата на ВРСМ и Решението за формирање на Националниот совет за ИКТ и сајбер безбедност.

⁵⁰ За мерење на овој индикатор, нема основна вредност, бидејќи Националниот совет за ИКТ и сајбер безбедност е формиран во февруари 2018 година. Затоа, мерењето е започнато од 01.03.2018, а завршува заклучно со 30.11.2018 година.

⁵¹ Сите вршители на дејности од јавен интерес (Органи на државна управа, јавен сектор, АД, судови итн.)

(2) % на ИТ кадар кој ја напушта администрацијата на ниво на органи на државна управа, агенции и инспекциски служби од централната власт на годишно ниво споредено со вкупниот број на вработениот ИТ кадар во органите на државна управа, агенции и инспекциски служби од централната власт

Во моментот не постои можност да се измери овој индикатор.

Мерка 4.1.3. Подобрување на каналите на електронска комуникација во администрацијата

За унапредување на комуникацијата помеѓу вработените во јавниот сектор и зголемена употреба на ИКТ се презедоа неколку клучни чекори. Се започна со анализа на постоечките ИКТ политики за електронска комуникација помеѓу вработените во МИОА и нивно прилагодување за употреба во целата администрација. Понатаму, за потребите на ревидирање на Уредбата за канцелариско и архивско работење со електронска размена, се одржаа неколку тематски работни состаноци помеѓу вработените во МИОА и во Државниот Архив за анализа на законската и подзаконската регулатива за оваа област, а која се однесува на електронските документи. Оттука, произлезе потребата од менување на законската регулатива која го уредува архивското работење, бидејќи измените на Уредбата нема да ја постигнат поставена цел. Во декември 2018 година во МИОА започнаа подготовки за изработка на сосема нов закон – Закон за архивската дејност, кој треба да обезбеди основи за соодветна имплементација на стандарди за обработка на архивски материјал и воведување на дигитализација при вршење на архивската дејност.

Заради застареност на системот за електронско управување со документи (ДМС) кој до сега се користеше во дел од институциите (17 институции, претежно министерства), а и понатамошно зголемување на употребата на електронски системи за управување со документи во институциите, се изработи техничка спецификација за модернизација и подобрување на функционалностите на овој систем. Во 2018 се одржа усна расправа по однос на тендерска документација со засегнатите економски оператори и се објави набавката.

Во рамки на програмата ИПА 2012 и проектот „Поддршка на Реформата на јавната администрација и зајакнување на капацитетите на Министерството за информатичко општество и администрација“, со помош на меѓународни експерти, се направи студија за можни системи за електронска идентификација и автентикација во администрацијата и нивни предности и негативни страни, од којашто произлезе Извештај.

Се подготви предлог Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги, кој беше објавен на ЕНЕР на 19.06.2018. По процесот на јавни консултации, подготвена е конечна верзија на овој закон, кој претставува основа за воведување на соодветни шеми за електронска идентификација воопшто, а со тоа и на ниво на администрација.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Идентификувани се можни системи за електронска идентификација и автентикација во администрацијата и нивни предности и негативни страни;

- ✓ Се започна процесот на подобрување на функционалностите на системот за електронско управување со документи.

Производи (Outputs):

- ✓ Изработена и објавена техничка спецификација за модернизација и подобрување на функционалностите на електронскиот систем за управување со документи (ДМС) на системот за јавни набавки (БЈН);
- ✓ Извештај за електронска идентификација и автентификација во администрацијата во РСМ;
- ✓ Нацрт - Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги.

Индикатори

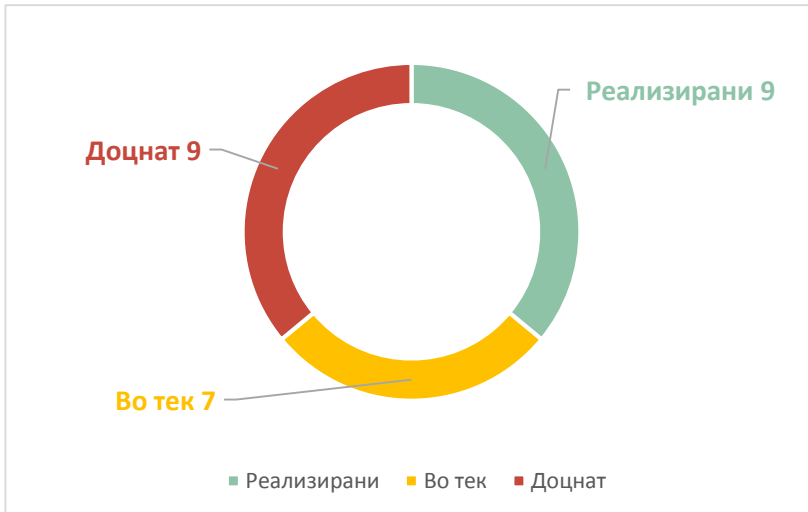
вкупен број на официјална кореспонденција во печатена форма помеѓу органите на државна управа, агенциите и инспекциските служби од централната власт на годишно ниво

Поради комплексноста на прибирањето на овие податоци, овој индикатор не може да се измери. За веродостојно следење на исполнувањето на оваа цел, со ревизијата на АП ќе биде предвиден нов индикатор.

Посебна цел 4.2: Зголемен квалитет и достапност до услугите

Постигнувањето на оваа посебна цел подразбира обезбедување на квалитет и достапност на јавните услуги, по мерка и согласно со очекувањата на крајните корисници на услугите, вклучувајќи и лицата со попреченост.

График 12: Степен на реализација на активностите од ПЦ 4.2

Слично како и кај други посебни цели од СРЈА, главниот предизвик при остварување на предвидените рокови за реализација на предвидените мерки се должи на тоа што активностите се врзани една за друга, односно доцнењето на една активност повлекува доцнење на неколку активности кои се надоврзуваат на неа.

Индикатор

% на услуги за кои е завршен процесот на ре-инжинеринг, вклучително и услугите за кои со евалуацијата или само-евалуацијата е утврдено дека немаат потреба од реинженеринг

За овој индикатор нема податоци за 2018 година

Мерка 4.2.1. Подобрена достапност на институциите за сите граѓани

За полесен пристап до информациите кои министерствата и ВРСМ ги објавуваат на своите веб страни се започна со промена, подобрување и унификација на веб страните. Се одржаа неколку меѓуресорски координации во врска со стандардите за веб присуство и анализа на сите веб локации.

Се започна со примена на Стандардите за физичка пристапност до институциите. Од планираните 10, на осум железнички станици долж коридорот 10 и 10Д извршена е примена на стандардот за физичка пристапност на лицата со попреченост. Поставени се рампи кои овозможуваат непречен пристап до користење на станиците во Скопје, Велес, Градско, Неготино, Чашка, Прилеп, Битола и Табановце. Поставени се и ленти за непречено движење на лицата со оштетен вид. За органите на државна управа обезбедени се податоци со писмено барање за број на објекти со обезбедени услови за непречен пристап за лица со инвалидност (пристапна рампа, лифт или подвижна платформа). Добиени се одговори од 58% ОДУ, кои имаат 1283 објекти со кои располагаат. Од нив 55% (712 ОДУ) имаат обезбедени услови за непречен пристап. При тоа треба да се има во предвид дека состојбата одговара на 31.12.2018 година во кој број се влезени и објекти кои што се изградени и во претходните години, односно и пред 2018 година.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Подобрени услови за непречен пристап за лица со инвалидност;
- ✓ Поставени пристапни рампи, лифтови и/или подвижни платформи во 712 објекти во надлежност на ОДУ и на 8 железнички станици заради непречен пристап за лица со инвалидност.

Индикатори

- (1) % на веб локации каде се применети стандарди за достапност, групирани според веб локации кои ги имаат стандардите за веб присуство, стандардите за лица со посебни потреби со ниво АА, и двата стандарди

Бидејќи Стандардите за веб присуство не се изготвени и усвоени, овој индикатор ќе се мери по усвојувањето на истите.

- (2) % на локации по орган на државна управа и органи во состав кои ги применуваат стандардите за физичка пристапност

Овој индикатор во моментот не може да се измери бидејќи податоците се собирани за сите објекти кои применуваат стандарди, без разлика на годината на изградба/применливост

Мерка 4.2.2. Подобрување на системот за квалитет

За зголемување на бројот на институции кои ги имаат воведено системите за управување со квалитет, како и овозможување на одржливост на процесот, се започна со проценка на потребите на институциите од јавниот сектор за поддршка во имплементација на инструментите за управување со квалитет. Се финализираа клучни документи за унапредување на управувањето со квалитет.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Мапирани се слабостите и потребите на институциите од јавниот сектор за поддршка во имплементација на инструменти за управување со квалитет;
- ✓ Поставена е основата за одржлив процес на управување со квалитет во јавниот сектор преку кој земјава се приклучува на европските трендови за воспоставување на квалитет во работата на јавната администрација и модернизација на јавните услуги;
- ✓ Унапредени капацитетите на 90 вработените во јавниот сектор за стандарди и модели за управување со квалитет;
- ✓ Зголемен е бројот на институции кои применуваат алатки и стандарди за управување со квалитет.

Производи (Outputs):

- ✓ Национален план за управување со квалитет во јавниот сектор за периодот 2018-2020 година⁵²;
- ✓ Анализа на потребите на институциите од јавниот сектор за поддршка во имплементација на инструментите за управување со квалитет;
- ✓ Програма која се користи за спроведување на различни видови на обуки за стандарди и модели за управување со квалитет.

Индикатори

% на институции кои користат Стандарди за управување со квалитет и редовно ги надградуваат, вклучително и надградба на интерната регулатива врз основа на наодите од извештаите за примена на Стандардите за управување со квалитет

Бидејќи не се достапни податоци за 2018 година во однос на процент на ОДУ, агенции и инспекциски служби кои користат најмалку еден од стандардите и алатките за управување со квалитет (согласно националниот план за управување со квалитет) и редовно ги надградуваат, вклучително и надградба на интерната регулатива врз основа на наодите од извештаите за примена на стандардите за управување со квалитет, овој индикатор за прв пат ќе биде измерен во 2019 година. Податоците ќе се прибираат на годишно ниво, преку истражување кое ќе го спроведува МИОА

Во овој момент достапни се ограничени податоци за бројката на институции кои користат стандарди и алатки за управување со квалитет (за секој стандард/алатка поединечно).

Во однос на имплементацијата на ЦАФ моделот во институциите во земјата, досега 35 институции го имаат имплементирано ЦАФ моделот, а 9 институции моментално се во процес на имплементација.

Според наодите од студијата на РеСПА за управување со квалитет (во контекст на студијата за изводливост на потенцијален регионален центар за управување со квалитет во РеСПА)⁵³,

⁵² Види: <http://www.mio.gov.mk/?q=mk/node/1957>

⁵³ Thijs N. & T. Puzic (2017), Feasibility study on the establishment of a regional centre on Quality Management in ReSPA

согласно спроведеното истражување на 53 институции од централната и локалната власт: ИСО 9001 стандардот за управување со квалитет го користат 36 институции во земјата, Анкети за мерење на задоволството на корисниците на услугите спроведуваат 24 институции, 14 институции имаат воведено Едношалтерски систем во испораката на услугите, 11 институции применуваат системи за Управување со односите со клиентите, Анкети за степен на задоволство кај вработените спроведуваат 10 институции, а 5 институции ја користат алатката „Таен купувач“ во процесот на мерење на испораката на услугите.

Мерка 4.2.3. Стандардизирање на податоците во јавните регистри и унифицирање на давањето услуги

Иако во текот на 2018 се изготви Нацрт на Стандардите за квалитет на податоци, врз основа на меѓу-ресорски консултации и работилници, при подготовката на новиот Закон за електронско управување и електронски услуги се утврдено дека стандардите треба да бидат во форма на соодветни подзаконски акти, коишто согласно преодните одредби е определно дека треба да бидат донесени во рокот од 3 месеци од влегување во сила на законот. Следствено, наместо подготвување на посебен План за примена на стандардите за квалитет на податоците, ќе бидат изготвени соодветни подзаконски акти. Поконкретно, ќе се подготват Правилник за утврдување на стандарди за интероперабилност на информациски системи, за начин на обработка на податоци во електронска форма и посебни стандарди и правила за информациска безбедност на системите за комуникација по електронски пат и Правилник за утврдување на минимални технички барања, политики и стандарди за обезбедување на електронски услуги и стандарди за електронски документи и за квалитет на податоци во бази на податоци.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена е законската основа за донесување на стандардите за квалитет на податоци.

Индикатори

- (1) % на јавни регистри кои се стандардизирани согласно стандардите, вклучително и јавни регистри за кои врз основа на самовалуацијата е утврдено дека ги задоволуваат стандардите

Овој индикатор ќе може да се измери по стапување во сила на соодветните закони и правилници

- (2) % на услуги кои се усогласени со унифицираните стандарди за давање услуги

Овој индикатор ќе може да се измери откако ќе се донесат стандардите за давање услуги

Мерка 4.2.4. Поедноставување на услугите

Обезбедувањето на квалитетни услуги за граѓаните и бизнис заедницата е една од клучните заложби на ВРСМ. Во тој контекст, во текот на 2018 се спроведоа серија на чекори за поедноставување на пристапот до услугите и јакнење на квалитетот. Со поддршка од

Европската унија⁵⁴ и Британската Амбасада во Скопје се започна со пополнување на Каталогот на услуги. Поради потребата од верификација и одобрување на услугите, анализата на податоци од Каталогот за да се утврдат приоритетните услуги кои е потребно да се ревидираат ќе биде спроведена со задоцнување. Во меѓувреме, одржани се обуки за повеќе од 50 верификатори од соодветните институции.

За одредување на висината на надоместоците за е-услугите, со поддршка од програмата ИПА 2012, во рамки на проектот „Поддршка на Реформата на јавната администрација и зајакнување на капацитетите на Министерството за информатичко општество и администрација“ се спроведоа анализи од кои произлегоа насоки за нацрт правен акт за цените на е-услугите, изготвени во рамки на истиот проект.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Подготвени се над 750 услуги за верификување;
- ✓ Каталогизирани услуги од над 80% од Законите во кои се пропишани услуги кои ги даваат институциите;
- ✓ Обучени се 55 лица - верификатори од институциите.

Производи (Outputs):

- ✓ Извештај за европската законска рамка и добри практики во ЕУ – Насоки за нацрт правен акт за надоместоци за е-услуги.

Индикатори

- (1) Број на услуги за кои е направена евалуација во однос на вкупен број на услуги од Каталогот на услуги

Овој индикатор првично ќе биде измерен една година по верификација на услугите внесени во Каталогот.

- (2) % на е-услуги за кои надоместоците се намалени споредено со надоместокот за соодветните услуги

Овој индикатор ќе може да се измери по пополнување и верификација на сите услуги, како и по пуштање во продукција на порталот

Мерка 4.2.5. Воведување на центри „Една точка за услуги“

Во текот на 2018 започнаа активностите за воведување на концептот „Една точка за услуги“. Во соработка со надлежните институции и со поддршка од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП Скопје), се подготви и целосно опреми просторија „Сала за јавни услуги“ која служи како една точка на услуги (ЕТУ), каде граѓаните од една локација можат да добијат повеќе услуги од неколку институции. Во текот на август 2018, ВРСМ ги задолжи/им препорача на вклучените институции, од редот на своите вработени да назначат одговорно лице за организација на нивниот шалтер во Салата за јавни услуги и

⁵⁴ Проект „Граѓански ориентиран пристап при испорака на јавни услуги“, поддржан од Европската унија како грант договор, а спроведуван од Центарот за управување со промени, во соработка со Асоцијација Зенит

преку кое ќе биде остварувана и координацијата со МИОА. Се презедоа и конкретни чекори за ширење на мрежата на сали за јавни услуги, со поддршка на програмата ИПА 2012.

Дополнително, како поддршка на Порталот за е-услуги и Салата за јавни услуги, направени се првите чекори за подобрување на работењето на кол центарот на бројот 15 111, односно формирана е работна група која треба да ги спроведе сите потребни чекори за негова успешна трансформација во вистински сервис за граѓаните.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Воспоставен концепт на „една точка за услуги“ и подготвена мрежна инфраструктура за потребите на Салата за јавни услуги – Скопје;
- ✓ Поставена базата за ширење на мрежата на Сали за јавни услуги во повеќе градови од РСМ;
- ✓ Дефинирани чекорите и активностите кои е потребно да се преземат за овозможување на целосна функционалност на бројот 15 111.

Производи (Outputs):

- ✓ Студија за изводливост на следните центри и дефинирање на минимум услови за воспоставување на нови ЕТУ;
- ✓ Опремена и подготвена просторија „Сала за јавни услуги“ именувана и како „Една точка на услуги“ во Скопје;
- ✓ Процедура за работа на кол центарот за бројот 15 111.

Индикатор

% на услуги кои се достапни преку ЕТУ од вкупниот број на достапни услуги

Бидејќи вкупниот број на услуги кои ги носат институциите ќе биде утврден по целосно пополнување на Каталогот на услуги, овој индикатор не може да се измери за 2018 година. Во секој случај, во првата фаза од отворањето на ЕТУ се достапни 59 услуги од 10 институции

Мерка 4.2.6. Известување на јавноста и администрацијата за услугите

Согласно АП на СРЈА, оваа мерка треба да биде целосно реализирана до крајот на 2022 година, но во текот на 2018 се започна со подготовка на комуникациски план и воспоставување систем за редовно известување. До крајот на 2018 се изготвени дел од поглавјата со содржина за комуникацискиот план и системот за известување. Бидејќи оваа активност треба да биде целосно реализирана кон средината на 2019 година, се уште нема производи и/или резултати кои може да се прикажат.

Индикатор

% на институции кои известувањето за вработените го вршат во пропишан рок

Овој индикатор ќе започне да се мери по воспоставувањето на процедура за редовно информирање на јавноста за новостите во однос на услугите.

Мерка 4.2.7. Мерење на задоволството на корисници на услуги

Се започна со ревизија на постоечките и развој на нови инструменти за мерење на задоволство на корисници на услуги. Во рамки на програмата за обуки за управување со квалитет во јавниот сектор се содржат и обуки за имплементација на инструментите за мерење на задоволство.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Зајакнати се капацитетите и знаењето на 30 вработени во јавниот сектор во однос на имплементација на инструментите за мерење на задоволство.

Производи (Outputs):

- ✓ Програма за спроведување обуки за имплементација на инструментите за мерење на задоволство и за управување со квалитет во институциите од јавниот сектор.

Индикатори % на институции кои вршат редовно мерење на задоволството на корисниците, согласно предвидената динамика

Овој индикатор ќе започне да се мери во 2019 година, согласно ревизијата на постоечките и развојот на нови инструменти за мерење на задоволство на корисници на услуги. Податоците ќе се обезбедуваат врз основа на годишно истражување кое ќе го спроведува МИОА.

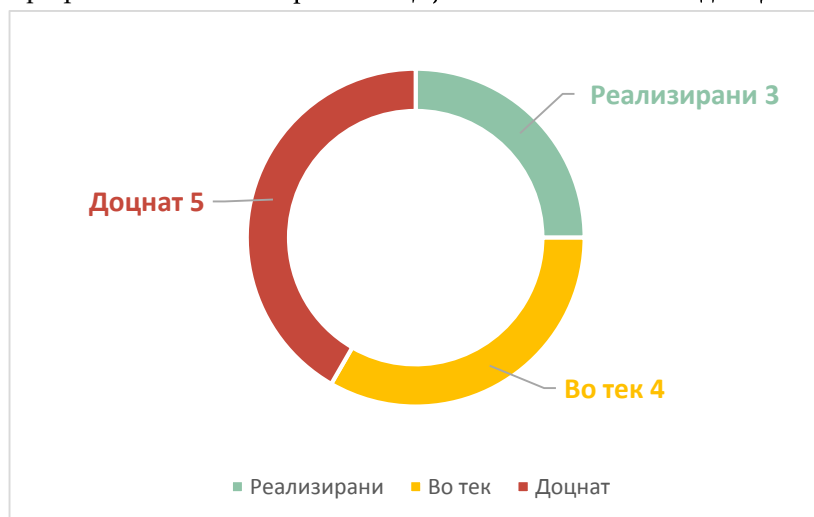
Во овој момент достапни се ограничени податоци за број на институции кои спроведуваат анкети за мерење на задоволството на корисниците на услугите. Имено, според наодите од студијата на РеСПА за управување со квалитет (во контекст на студијата за изводливост на потенцијален регионален центар за управување со квалитет во РеСПА)⁵⁵, согласно спроведеното истражување на 53 институции од централната и локалната власт, Анкети за мерење на задоволството на корисниците на услугите спроведуваат 24 институции.

Посебна цел 4.3: Дигитална средина која дава пристап до и можност за користење на е-услуги

Постигнувањето на оваа посебна цел е поврзано со градење на функционална инфраструктура за обезбедување на е-услуги кон корисниците (граѓаните и бизнисите), преку дигитализација на сите потребни компоненти.

⁵⁵Thijs N. & T. Puzic (2017), Feasibility study on the establishment of a regional centre on Quality Management in ReSPA

График 13: Степен на реализација на активностите од ПЦ 4.3

Поради неможноста прецизно да се предвиди динамиката на Собраниската процедура во однос на донесувањето на предлог Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги, дел од мерките доцнат со имплементација согласно АП. Дополнително, останува предизвик да се предвиди

прецизна временска динамика за мерки кои се спроведуваат со донаторска поддршка.

Индикатори

- (1) % на услуги достапни на Националниот портал од вкупниот број на услуги

Овој индикатор ќе биде измерен по финализирањето Каталогот на услуги каде би се содржел вкупниот број на услуги, како и пуштањето во употреба на Националниот портал за е-услуги.

- (1) % на е-услуги кои се достапни на корисниците кои користат различни методи за електронска идентификација

Овој индикатор ќе биде измерен по финализирањето Каталогот на услуги каде би се содржел вкупниот број на услуги, како и пуштањето во употреба на Националниот портал за е-услуги.

Мерка 4.3.1. Зголемување на бројот на високо софистицирани е-услуги достапни на едно место

За подобрување на квалитетот на е-услугите со поддршка на програмата ИПА 2012, анализирани и рангирани се околу 30 услуги во однос на два фактори: привлечноста за корисниците (фреквенција на користење) и изводливост на е-услугата. Понатаму, во предлог Законот за електронско управување и електронски услуги⁵⁶, по завршување на јавни консултации, беа направени потребни измени поради потребата од усогласување на законската рамка со потребите на порталот за е-услуги. Предлог – текстот на законот беше консултиран и со надлежните Директорати на Европската Комисија, а за што е добиено мислење дека предлог-законот е јасен, со добар квалитет и е соодветно интегриран и хармонизиран со eIDAS регулативата.

Во текот на 2018 година се работеше и на адаптирање на постоечките електронски услуги што ги нудат институциите, како и развој на нови услуги кои ќе бидат достапни на порталот за електронски услуги, по негово пуштање во употреба.

⁵⁶ Објавен на ЕНЕР на 12.04.2018

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Развиено софтверско решение за националниот портал за е-услуги;
- ✓ Утврдени критериуми за рангирање на електронските услуги.

Производи (Outputs):

- ✓ Ранг листа на е-услуги со оценка на изводливост;
- ✓ Предлог - Закон за електронско управување и електронски услуги.

Индикатори

% на ново развиени/интегрирани е-услуги кои се достапни на Националниот портал споредено со вкупниот број на расположливи е-услуги на порталот

Овој индикатор ќе биде измерен по пуштањето во употреба на Националниот портал за е-услуги.

Мерка 4.3.2. Воведување електронски идентитет за користење е-услуги

За користење на е-услугите е неопходно да се воспостави електронска идентификација на граѓаните, на што интензивно се работеше во текот на 2018 година. Со поддршка од програмата ИПА 2013, во рамки на проектот „Поддршка на Реформата на јавната администрација и зајакнување на капацитетите на Министерството за информатичко општество и администрација“, се разви Патоказ (roadmap) за транспонирање на eIDAS регулативата. Истовремено, преку инклузивен и транспарентен процес беше изготвена нова законска регулатива за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги. Предлог – текстот на законот беше консултиран и со надлежните Директорати на Европската Комисија, а за што е добиено мислење дека предлог-законот е јасен, со добар квалитет и е соодветно интегриран и хармонизиран со eIDAS регулативата.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена е правната рамка за воведување на електронски идентитет на граѓаните.

Производи (Outputs):

- ✓ Извештај за „Патоказ за имплементација на eIDAS регулативата и акти за спроведување (во однос на технолошките аспекти) во Република Македонија“;
- ✓ Предлог - Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги.

Индикатори

% на граѓани со електронски идентитет од националното решение

Овој индикатор не може да се измери за 2018 година, бидејќи Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги со кој се воспоставува електронската идентификација сè уште не е усвоен од СРСМ, како и заради директната зависност од имплементацијата на Централниот регистар на население.

Мерка 4.3.3. Дигитализирање на регистрите за давање услуги

Во рамките на програмата ИПА 2012, преку проектот „Поддршка на Реформата на јавната администрација и зајакнување на капацитетите на Министерството за информатичко општество и администрација“, интензивно се работеше на подготовка на законската рамка и на воспоставувањето на Централен регистар на население. Поради задоцнување во имплементација на проектот во рамки на ИПА 2013, финализирањето на Регистарот се очекува во текот на 2019 година.

Во рамки на програмата ИПА 2017, во текот на 2018 година беше изработена Нацрт-Тендерска документација која меѓу другото ги опфаќа и активностите за идентификација и дигитализација на клучни регистри, за услуги за граѓаните и бизнисите.

Клучни резултати (outcomes):

- ✓ Поставена законската рамка за Централниот регистар на население;
- ✓ Обезбедена хардверска инфраструктура и развиено софтверско решение за Централниот регистар на население;
- ✓ За потребите на Централниот регистар на население, преземени се податоци од МВР, УВМК и ЦРМ и направени се парсери за импортирање на податоците во Регистарот;
- ✓ Воспоставени се основните предуслови за безбедна комуникација и размена на податоци помеѓу Централниот регистар на население и институциите, преку поврзување на Регистарот на платформата за интероперабилност.

Производи (Outputs):

- ✓ Предлог Закон за централен регистар на население, кој е хармонизиран со eIDAS регулативата.

Индикатори

% на дигитализирани регистри во однос на идентификуваните регистри за дигитализирање

Овој индикатор не може да се измери во 2018 година, бидејќи активната за идентификација на клучни регистри кои не се во дигитална форма доцни со имплементација.

Предизвици и следни чекори

Спроведувањето на Стратегијата за РЈА и АП во текот на 2018 година ги истакна силните страни на процесот, но укажа и на предизвиците.

Инклузивноста и отвореноста на процесот на подготовка на Стратегијата и акцискиот план овозможи сите релевантни институции да бидат во тек со планираното, а поставувањето на системот за следење и евалуација на имплементацијата резултираше со континуирана координација при имплементацијата. Силната посветеност на институциите за поставување мерливи индикатори за мерките предвидени во АП овозможи фокусот да биде ставен на резултатите.

Бројните анализи изработени во текот на првата година од имплементацијата овозможија да се приберат потребните основни податоци кои недостасуваа, како и попрецизно и со докази да се мапират недостатоците и слабостите во областите кои ги опфаќа Стратегијата. На овој начин се постави основата за сериозните реформски зафати предвидени во документите.

Во однос на предизвиците, се забележаа неколку клучни работи, кои со соодветно адресирање ќе придонесат до уште подобри резултати. Подготовката на пасошите на индикаторите предвидени во АП укажа на потребата од ревизија на дел од индикаторите, со цел подобро и поквалитетно мерење на остварените резултати. Понатаму, се увиде дека онаму каде што има секвентно поврзани активности потребно е да се предвиди дополнително време за фактори кои не зависат од законодавната власт, како на пример донесување на закони од страна на Собранието на РСМ, од кои понатаму зависи имплементација на други активности. Воочивме и дека сме поставиле амбициозни рокови за одредени мерки, а реалноста укажа дека е потребно повеќе време за реализација на истите. На пример, за одредени мерки кои се спроведуваат со донаторска поддршка, се увиде дека е потребно да се вкалкулира и времето потребно за спроведување на административните чекори со кои се прецизира соработката. Токму оваа фаза на процесот предизвикува дополнителен временски период потребен за реализација на одредена мерка.

Имплементацијата на мерките предвидени во АП ќе продолжи во наредниот период. Редовно ќе се следи степенот на имплементација преку контакт точките за спроведување на СРЈА и АП во институциите, како и преку Секретаријатот и Советот за РЈА. Со цел адресирање на предизвиците, ќе се пристапи кон ревизија на индикаторите, како и пасошите на индикатори, со што ќе се овозможи поквалитетно следење на резултатите. Согласно досегашната динамика и искуства во однос на имплементација, доколку е потребно ќе се направи и ревизија на временската рамка предвидена во АП.

Листа на кратенки

АА	Агенција за администрација
АВРСМ	Агенција за вработување на Република Северна Македонија
АД	Акционерско друштво
АП	Акциски план
ВРСМ	Влада на Република Северна Македонија
ГС ВРСМ	Генерален секретаријат на Владата на Република Северна Македонија
ДЗС	Државен завод за статистика
ДКСК	Државна комисија за спречување на корупција
ЕЛС	Единици на локална самоуправа
ЕНЕР	Единствен национален електронски регистар на прописи
ЕПР	Економска програма за развој
ЕТУ	Една точка на услуги
ЕУ	Европска Унија
ЗАС	Закон за административни службеници
ЗВЈС	Закон за вработените во јавниот сектор
ЗВРС	Закон за висока раководна служба
ЗОУП	Закон за општата управна постапка
ИКТ	Информациско комуникациски технологии
ИПА	Инструмент за пред-пристапна помош
ИРИ	Меѓународен републикански институт
ИСУЧР	Информационен систем за управување со човечки ресурси
ИТ	Информатичка технологија
ЈП	Јавно претпријатие
КЗПСПИЈК	Комисија за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер
КПВРСМ	Канцеларија на Претседателот на Владата на Република Северна Македонија
МВР	Министерство за внатрешни работи
МИОА	Министерство за информатичко општество и администрација
МНР	Министерство за надворешни работи
МОН	Министерство за образование и наука
МТСП	Министерство за труд и социјална политика
МФ	Министерство за финансии
НДИ	Национален демократски институт
НПАА	Национална програма за усвојување на европското законодавство
ОБСЕ	Организација за безбедност и соработка во Европа
ОДУ	Органи на државна управа, агенции и инспекциски служби од централна власт
ОСР	Оценка на спроведување на регулативата
ПВР	Проценка на влијание на регулативата
РеСПА	Регионална школа за јавна администрација
РЈА	Реформа на јавна администрација
СЕП	Секретаријат за европски прашања
СЗ	Секретаријат за законодавство
СИГМА	SIGMA - Поддршка за подобрување на владеењето и управувањето
СРСМ	Собрание на Република Северна Македонија
ССРД	Секретаријат за спроведување на Рамковниот договор
УВМК	Управа за водење на матичните книги
УНДП	Програма за развој на Обединетите нации
УНОПС	Канцеларија за услуги на проекти на Обединетите нации
УСАИД	Агенција на САД за меѓународен развој
УЧР	Управување со човечки ресурси
ФА	Функционална анализа
ЦРРСМ	Централен регистар на Република Северна Македонија

